

MINISTERUL EDUCAȚIEI

Mirela Rizea Marinescu • Mihaela Predoiu
Ana Matora-Ionescu

MUZICĂ și MIȘCARE

clasa a III-a

 intuitext
grup SOFTWIN

Acest manual școlar este proprietatea Ministerului Educației.

Manualul școlar a fost aprobat prin Ordinul ministrului educației nr. 4200 din 07.07.2021.

Acest manual este realizat în conformitate cu programa școlară aprobată prin Ordinul ministrului educației naționale nr. 5003 din 02.12.2014.

MINISTERUL EDUCAȚIEI

Mirela Rizea Marinescu • Mihaela Predoiu

Ana Matora-Ionescu

MUZICĂ și MIȘCARE

Clasa a III-a

Disciplina: **Muzică și mișcare**

Clasa: **a III-a**

Număr de pagini: 96

ACEST MANUAL A FOST FOLOSIT DE						
Anul	Numele elevului	Clasa	Școala	An școlar	Starea manualului*	
					la primire	la returnare
1						
2						
3						
4						

*Starea manualului se înscrie folosind termenii: *nou, bun, îngrijit, nesatisfăcător, deteriorat.*

Cadrele didactice vor controla dacă numele elevului este scris corect. Elevii nu trebuie să facă niciun fel de însemnări pe manual.

Copyright © 2021 – **Editura INTUITEXT**

Toate drepturile rezervate Editurii INTUITEXT.

Nicio parte din acest volum nu poate fi copiată fără permisiunea scrisă a Editurii INTUITEXT.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Rizea-Marinescu, Mirela

Muzică și mișcare, clasa a III-a: manual/ Mirela Rizea Marinescu, Mihaela Predoiu, Ana Motora-Ionescu (postum). – București: Intuitext, 2021

ISBN 978-606-8681-29-0

I. Predoiu, Mihaela

II. Motora-Ionescu, Ana

371.671:78:373.3

Editura INTUITEXT

București, b-dul Dimitrie
Pompeiu nr. 10A,
Clădirea Conect 1, etaj 1,
zona A, biroul nr. 2, sector 2

Departamentul vânzări:

Telefon: 0372.156.300

Fax: 021.233.07.63

vanzari@intuitext.ro

www.intuitext.ro

Referenți:

Conf. univ. dr. Dragoș Călin – Universitatea Națională de Muzică București

Prof. dr. Ștefan Popescu – Colegiul Național de Muzică „George Enescu” București

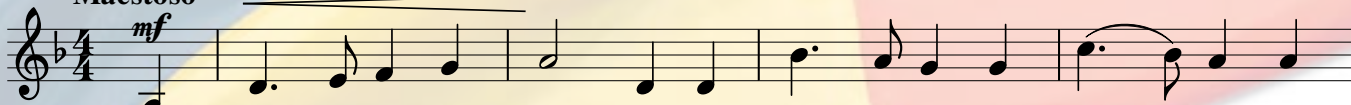
IMNUL DE STAT AL ROMÂNIEI

DEȘTEAPTĂ-TE, ROMÂNE!

Versurile: Andrei Mureșan

Muzica: după Anton Pann și Gheorghe Ucenescu

Maestoso

1. Deș - teap - tă - te, ro - mâ - ne, din som - nul cel de moar - te, În
2. A - cum ori nici - o - da - tă să dăm do-vezi la lu - me Că-n
3. Pri - viți, mă-re - țe um - bre, Mi - hai, Ște-fan, Cor - vi - ne, Ro -
4. Pre - oți, cu cru - ce-n frun - te! Căci oas - tea e creș - ti - nă, De -

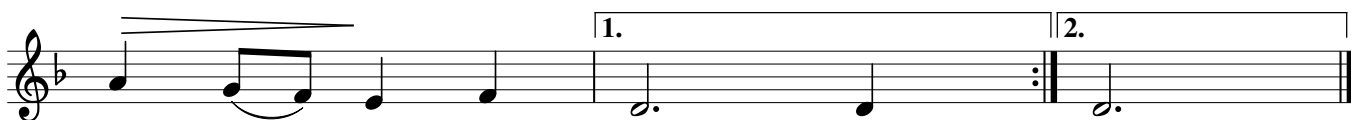
ca - re te-a - dăn - ci - ră bar - ba - rii de ti - rani, — bar - ba - rii de ti -
as - te mâni mai cur - ge un sân - ge de ro - man, — un sân - ge de ro -
mâ - na na - ți - u - ne, ai voș - tri stră - ne - poți, — ai voș - tri stră - ne -
vi - za-i li - ber - ta - te și sco - pul ei prea sfânt, — și sco - pul ei prea -

rani! A - cum ori nici - o - da - tă cro - ieș - te-ți al - tă soar - te, La
man, Și că-n a noas - tre piep - turi păs - trăm cu fa - lă-un nu - me Tri -
poți, Cu bra - țe - le ar - ma - te, cu fo - cul vos - tru-n vi - ne, „Vi -
sfânt. Mu - rim mai bi - ne-n lup - tă, cu glo - ri - e de - pli - nă, De -

ca - re să se-n - chi - ne și cru - zii tăi duș - mani, — și
um - fă - tor în lup - te, un nu - me de Tra - ian, — un
a - ță-n li - ber - ta - te ori moar - te!” stri - gă toți, — „ori
cât să fim sclavi ia - răși în ve - chiul nost' pă - mânt, — în

cru - zii tăi duș - mani! A - mani!
nu - me de Tra - ian! Și ian!
moar - te!” stri - gă toți. Cu toți.
ve - chiul nost' pă - mânt! Mu - mânt!

Prezentarea manualului

Important

Găsești informații și exemple la care poți reveni când ai nevoie.

Misiune muzicală

Folosești ceea ce ai învățat în activități și jocuri interesante.

Atelier de creație

Experimentezi activități practice, creative.

Vocabular

Afli înțelesul unor cuvinte.

Recomandare/ Audiază!

Pătrunzi în lumea fascinantă a muzicii cu ajutorul pieselor muzicale propuse.

Știați că...

Găsești mai multe informații interesante din lumea muzicii.

INVESTIGAȚIE

PORTOFOLIU

Activitățile individuale sau în grupuri mici din aceste secțiuni te ghidează să explorezi, să investighezi, să crezi și să te bucuri de succes.

PROIECT

OBSERV!

AUTOEVALUARE

Recapitulare - Realizezi activitățile recomandate și te antrenezi pentru evaluare.

Evaluare - Afli cât de pregătit(ă) ești, rezolvând, pe caiet, exercițiile și realizând activitățile propuse.

Cuprins

1 MAGIA MUZICII

7

Competențe:

2.1	Hai, cântați cu toți în cor cu solist și dirijor!	7
	Corect respirăm, bine cântăm!	9
3.1	Vocalizăm, apoi cântăm!	12
	Recapitulare	15
	Evaluare	17

2 ATELIERUL DE SUNETE

18

Competențe:

2.1	Percuția corporală și instrumentală	18
	Jucăriile muzicale	20
3.1	Orchestra jucăriilor	23
	Recapitulare	26
	Evaluare	28

3 CÂNTECELE COPILĂRIEI

29

Competențe:

1.1	Cântece din folclorul copiilor	29
	Dansuri populare	33
1.2	Colinde românești	38
3.2	Ritmul	42
	Recapitulare	46
	Evaluare	47

4 ARMONIA SUNETELOR

48

Competențe:

1.2	Înălțimea sunetelor muzicale	48
	Portativul și cheia SOL	54
1.3	Sunetul și nota SOL	56
2.2	Sunetul și nota MI	59
	Sunetul și nota LA	62
	Sunetul și nota DO1	65
	Sunetul și nota RE	68
	Sunetul și nota FA	71
	Sunetul și nota DO2	74
	Sunetul și nota SI	77
	Recapitulare	80
	Evaluare	82

5 LIMBAJUL MUZICII

83

Competențe:

1.1	Timbrul	83
	Nuanțele	85
	Legătura dintre strofă și refren	88
	Recapitulare	90
	Evaluare	92
	Mini-spectacol muzical	93

Competențe generale

1. Receptarea unor cântece pentru copii și a unor elemente simple de limbaj muzical
2. Interpretarea de cântece pentru copii, cu mijloace specifice vârstei
3. Exprimarea unor idei, sentimente și experiențe prin intermediul muzicii și mișcării, individual sau în grup

Competențe specifice

- 1.1. Receptarea unor cântece din folclorul copiilor, colinde, a unor lucrări accesibile din patrimoniul cultural, cu sesizarea unor diferențe
- 1.2. Sesizarea diferențelor de înălțime și durată între sunete, în audiția unor fragmente muzicale
- 1.3. Corelarea înălțimilor de note cu notația muzicală
- 2.1. Cântarea individuală, în mici grupuri, în colectiv, cu asocierea unor elemente de mișcare și a acompaniamentului instrumental
- 2.2. Utilizarea notației înălțimilor sunetelor în însușirea unor cântece
- 3.1. Manifestarea unor reacții, emoții, sentimente sugerate de fragmente muzicale
- 3.2. Exprimarea prin mișcări corporale a unor lucrări/fragmente muzicale

MAGIA MUZICII

1

Hai, cântați cu toți în cor cu solist și dirijor!

Mara are acasă o pisică foarte alintată, iar Radu are un hamster și un câine. Dacă cele trei animăluțe s-ar întâlni, ar produce o zarvă la fel de mare ca în cântecul de mai jos.

Învață piesa muzicală „Trei pisoi” și te vei amuza interpretând-o!

Trei pisoi

- după auz -

Cor	pisoi ori pisică Solo	Cor	pisoi ori pisică Solo
-----	-----------------------	-----	-----------------------

1. Trei pi - soi mior - lă - iau, Mi - au, mi - au! Ma - mă Miț! și plân - geau, Mi - au,
 2. Ma - ma Miț mior - lă - ia, Pe pi - soi îi cer - ta,
 3. Trei pi - soi mior - lă - iau, Un pa - puc că - u - tau,
 4. Trei pi - soi țo - pă - iau, Ma - mei Miț po - ves - teau,
 5. Ma - ma Miț sfâ - ră - ia, Pe pi - soi mân - gă - ia,

mi - au! Am pier - dut un pa - pu - cel A - ler - gând un șo - ri - cel.
 Voi pi - soi ne - as - tîm - pă - rați, Plă - cin - tu - ță nu mân - cați!
 Pes - te tot am sco - to - cit Și pa - pu - cul l - am gă - sit.
 Pa - pu - ce - lul ho - țo - man S - a as - cuns pe sub di - van.
 La ma - să vă a - șe - zați, Plă - cin - tu - ță să mân - cați.

Cor	Solo	pisica Solo
-----	------	-------------

1.2.3.4. | 5.

Mi - au, mi - au, mi - au, mi - au! A - re ma - ma trei pi - soi, sunt co - pii cu -
 pisoi Solo

minți, ca voi, Mi - au, mi - au, mi - au, mi - au!

- De ce crezi că până la urmă mama Miț s-a răzgândit și le-a dat plăcintuță pisoilor?
- Cum procedează părinții tăi atunci când greșești?

Important

• **Cântarea vocală** înseamnă să interpretăm cu vocea o piesă muzicală. Putem să cântăm **în colectiv** (cu întreaga clasă, în cor), **în mici grupuri** și **individual** (ca solist).

• Este foarte important să preiei întocmai tonul de la **dirijor** și să fii atent la semnalul de început.

Vocabular

divan = canapea fără spătar pe care se poate sta sau dormi

dirijor = persoană care dirijează, conduce un cor sau un grup de instrumentiști

Misiune muzicală

- 1 Privește cu atenție imaginile! Scrie tipul de cântare vocală și numărul imaginii care îi corespunde.

Cântare
individuală

Cântare
în grup

Cântare
în colectiv

- 2 Citește versurile cântecului „Trei pisoi”, pronunțând clar cuvintele. În acest timp, bate din picior sau din palme pe fiecare silabă recitată. Apoi, interpretează din nou cântecul.

3 **Joc** – **Pisoi jucăuși**

Lucrează în grup. Formează un semicerc împreună cu toți copiii din clasă. Trei dintre voi vor juca rolul pisoiilor, iar unul pe cel al mamei din cântecul „Trei pisoi”. Ceilalți colegi vor cânta în cor povestea motanilor. La fiecare strofă, schimbați rolurile și fiți cât mai jucăuși în interpretare!

4 **Atelier de creație**

Confecționează o mască de pisoi și adu-o la școală la ora următoare de muzică și mișcare.

- Pune-ți masca și reia jocul „Pisoi jucăuși” alături de colegii tăi.

5 **Joc** – **Scaunele muzicale**

Lucrează în grup. Alături de colegii tăi, alege un conducător de joc, apoi așezați scaunele din clasă în semicerc. Răspândiți-vă printre ele și interpretați cântecul „Trei pisoi”.

Odată cu semnalul conducătorului de joc, ocupați-vă un scaun!

Atenție! La fiecare etapă a jocului, vor fi cu patru scaune mai puține decât în momentul interpretării voastre. Câștigă copilul care reușește să își găsească mereu loc pe un scaun.

6 **Joc** – **Dirijorul de serviciu**

Alături de colegii tăi, alege un dirijor care să dea semnalul de începere a cântecului „Trei pisoi”.

- Interpretați cântecul, conduși de dirijor și de „bagheta” sa.

Recomandare

- În cadrul programelor de televiziune dedicate muzicii clasice, urmărește *Mica serenadă* pentru orchestră de coarde (Eine kleine Nachtmusik) de Wolfgang Amadeus Mozart.

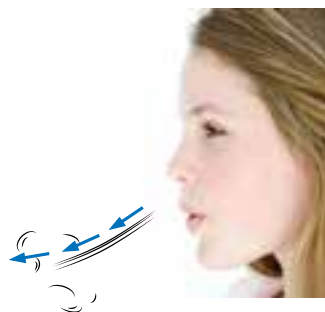
OBSERV cum cânt în cor!

	DA	NU
Preiau corect tonul de la dirijor.		
Respect semnele dirijorului: de începere, din timpul cântării, de încheiere.		
Mă sincronizez/ cânt în același timp cu colegii.		

Corect respirăm, bine cântăm!

Mara și Radu au făcut un experiment și au interpretat prima strofă din cântecul „Trei pisoi” din poziția ghemuit. Încearcă și tu!

- 1 Privește cu atenție imaginile de mai jos. Dacă vrei să cânti cu ușurință, respectă pozițiile de cântat!

Important

- Atunci când cânti trebuie să ai o poziție corectă pentru a putea emite clar sunetele și pentru a interpreta cu ușurință o melodie.
- Stai relaxat, în picioare sau așezat pe scaun cu spatele drept, rezemat.
- Când cânti, trebuie să respiri corect: **insp**iri pe nas (tragi aer în plămâni, fără zgomot) și **exp**iri pe gură (elimini aerul din plămâni calm și treptat).

Vocabular

a emite sunete = a produce sunete

Știați că...?

- Uneori, în cântece, locul unde se respiră este marcat printr-o virgulă așezată ca cea scrisă între paranteze (').
- Respirația corectă oxigenează creierul și asigură aerul necesar pentru a emite sunetele muzicale (pentru a cânta).

Misiune muzicală

2 **Joc** – Arborele-n vânt

Imaginează-ți că ești un copac!

- Picioarele tale sunt rădăcinile bine înfipite în pământ. Bate din picioare!
- Brațele tale sunt crengile care se ridică spre cer. Bate vântul și crengile se îndoaie.
- Începe furtuna. În scurt timp, natura se calmează. Lasă brațele pe lângă corp, ridică umerii cât de sus poți, apoi relaxează-te.

Când ai ridicat umerii ai inspirat sau ai expirat?

3 **Joc** – Răcește ceaiul fierbinte

Lucrează în grup. Ești în cerc alături de colegii tăi. Imaginați-vă că este dimineață și vă grăbiți să ajungeți la școală. Trebuie să luați micul dejun, iar ceaiul este prea fierbinte. Fiecare dintre voi trebuie să răcească ceaiul printr-o inspirație lungă urmată de expirație controlată, suflând cât mai prelung.

4 **Joc** – Stinge lumânările de pe tort

Lucrează în grup. Formează un cerc împreună cu toți copiii din clasă. Imaginați-vă că este aniversarea fiecăruia dintre voi și că a venit momentul tortului. Stingeti lumânările de pe tort cu o inspirație puternică urmată de expirație forțată, prin scoaterea aerului din plămâni.

5 **Joc** – Zboară fulgul

Lucrează în grup. Așază-te într-un cerc alături de colegii tăi. Luați un fulg și încercați să îl țineți cât mai mult în aer, în mijlocul cercului, suflându-l.

Cronometrați câte minute ați reușit să îl faceți să plutească.

- Cum ai inspirat ca să ai aer pentru a sufla fulgul?
- Când ai suflat fulgul, ai inspirat sau ai expirat?

6 Ca să știi să cânti, trebuie să știi să respiri. De fiecare dată când te pregătești să cânti, poți repeta exercițiul de mai jos, cu ajutorul profesorului.

inspirație expirație inspirație expirație inspirație

1 2 3 4 5 6 7 8 1 2 3 4 5 6 7 8

i i

- 7 la poziția corectă de cântat și folosește-te de exercițiile anterioare ca să interpretezi corect cântecul de mai jos.

Mare bal

- după auz -

Muzica și versurile: Mirela Rizea Marinescu

O gi-ra-fă și un cal Vor să se du-că la bal. Prin-tre fragi și prin-tre rugi În-tâl-nesc o ze-bră-n dungi.

Tu știi, ze-bră, să a-jungi La ba-lul ce s-a mu - tat?— Tu știi, ze-bră, să a-jungi Chiar la mar-gi-ne de sat?

Dru-mul tre - ce prin pă-du - re Prin ză-vo - iul plin cu mu - re. E dis-trac - ți - e la bal:

Ur - sul cân - tă la țam - bal, — Bur - su - cu-i trom-pe - tist, Iar mă - ga - rul chi - ta - rist.

- 8 Alături de colegii tăi, alege un dirijor care să dea semnalul de început și cântați cu toții, în colectiv, piesa muzicală de mai jos. Bateți din palme pe silabele „tra, la, la”.

În clasă

- după auz -

Muzica: Alexandru Voevidca

1. Când în - vă - ță - to - rul vi - ne, Dra-gii mei șco - lari, Noi să stăm cum se cu - vi - ne,

2. El ne-n - va - ță lu-cruri bu - ne, Dra-gii mei șco - lari, Deci s-as-cul-tăm ce ne spu - ne,

Dra-gii mei șco-lari. Tra, la, la, tra, la, la, Toți fru - mos să stăm, Tra, la, la, tra, la, la, Și să-l as-cul-tăm.

Dra-gii mei șco-lari. Tra, la, la, tra, la, la, Cu drag să-n-vă-țăm, Tra, la, la, tra, la, la, Și să-l as-cul-tăm.

Vocalizăm, apoi cântăm!

Imaginează-ți că urmează să susții un concert alături de cântărețul tău preferat.
Iată câteva exerciții pregătitoare care te-ar ajuta să cânti corect!

- 1 Spune rar, apoi repede, a treia oară răzind treptat, sunetul produs de tren la plecarea din gară.

Trenul pleacă de la gară
Și străbate-ntreaga țară.

Tu, tu, tu, tu, tu!

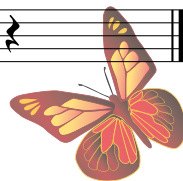

Tu, tu, tu, tu, tu!

- 2 Pronunță clar și încălzește-ți vocea.

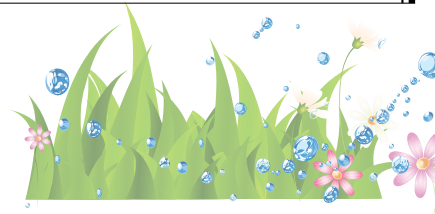
Bim, bim, bim, bim, bim.
Bum, bum, bum, bum, bum.
Mi, mi, mi, mi, mi.
Di, di, di, di, di.
Du, du, du, du, du.

Mi, ma, mi, ma, mi.
Di, da, di, da, di.
Li, la, li, la, li.
Ma, mi, ma, mi, ma.
Da, di, da, di, da.
La, li, la, li, la.

Mi, mi, mi, mi, mi.
Me, me, me, me, me.
Ma, ma, ma, ma, ma.
Mo, mo, mo, mo, mo.
Mu, mu, mu, mu, mu.

Important

- În cântarea vocală este foarte important să ai o **dicție** corectă.
- Înainte de a interpreta o piesă muzicală, este bine să faci **vocalize**.

Vocabular

dicție = pronunțarea corectă și clară
a cuvintelor

vocalize = exerciții de încălzire a vocii

Misiune muzicală

3 Pronunță fără să te încurci! Încearcă și cu un creion în gură, între dinți!

• Șase sași în șase saci.

• Un vultur stă pe-un pisc c-un pix în plisc.

• Bucur și Bucura se bucură că Bucurel e bucuros în București.

4 Sunete lipsă

• Înlocuiește vocala „a” cu o alta. Șoptește clar, apoi cu voce tare, ce ai obținut:

ma, ma, ma, ma, ma

m-, m-, m-, m-, m-

• Găsește o consoană și pronunță-o de 5 ori alături de vocalele:

5 Lucrează în perechi. Așază-te alături de colegii tăi într-un cerc. Jumătate dintre voi jucați rolul vulpii, iar restul pe cel al raței. Fiți cât mai jucăuși în interpretarea cântecului de mai jos.

• Care este mesajul acestui dialog muzical? Cum ai descrie vulpea?

Allegro

Vulpea și rața

- după auz -

Muzica: Gheorghe I. Mugur

1. Mac, mac, mac, mac,	mac, mac, mac, mac,	Ce pof - tești?	Ce pof - tești?
2. Mac, mac, mac, mac,	mac, mac, mac, mac,	Nu glu - mești?	Nu glu - mești?
3. Mac, mac, mac, mac,	mac, mac, mac, mac,	Un ră - țoi,	mai co - dac,
4. Mac, mac, mac, mac,	mac, mac, mac, mac,	„Bi - ne zici,	bi - ne zici”,

Stri - gă ra - ța	că - tre vul - pe:	Ci - ne ești?	Ce pof - tești?	Sunt o bu - nă
Toa - te ra - țe - le	în - trea - bă:	Ne cu - noști?	Ne cu - noști?	Cum nu, vai de
Luă cu - vân - tul	cu gră - bi - re	Și vor - bi	în - fo - cat,	Zi - când: „Pri - viți
Ra - țe - le stri - gau	ră - si - te:	„Fugi de - a - ici,	fugi de - a - ici!”	Iar vul - pea și -

so - ră,	Vin să fa - cem	ho - ră.	În - să cum să fac,	Căci nu pot pe lac?
mi - ne,	Ne cu - noaș - tem	bi - ne	Și - aș vrea să vor - bim,	Să ne și - n - ru - dim.
bi - ne,	A - re ghea - re	fi - ne	Și colți as - cu - ții,	De ea vă fe - riți!”
rea - tă,	Cu gu - șa us - ca - tă,	Tris - t - a mai ple - cat	Du - pă alt vâ - nat.	

6 **Joc** – Ștafeta muzicală

Lucrează în grup. Alături de colegii tăi, cântă în întregime piesa muzicală de mai jos. Alegeți, apoi, doar strofele în care toamna este descrisă ca un anotimp bogat și cântați fiecare, pe rând, câte un vers din acestea. Vocalizele vă vor ajuta să interpretați cântecul cu mai mare ușurință.

Acum e toamnă, da!

- după auz -

Muzica: Grigore Teodosiu

1. A, a, a!	A - cum e toam - nă, da!	Frun - za - n co - dru - n - găl - be - neș - te,
2. E, e, e!	Plă - cu - tă vre - me e.	Me - re, pru - ne, nuci și pe - re,
3. I, i, i!	Ve - niți, co - pii, la vii!	Stru - gu - re - le must se fa - ce
4. O, o, o!	Se duc co - co - rii - n stol,	Se duc cuci și rân - du - ne - le

Iar - ba - n câmp se veș - te - jeș - te.	A, a, a!	A - cum e toam - nă, da!
Noi a - vem du - pă plă - ce - re.	E, e, e!	Plă - cu - tă vre - me e.
Și no - uă mus - tul ne pla - ce.	I, i, i!	Ve - niți, co - pii, la vii!
Și ne pa - re rău de e - le.	O, o, o!	Se duc co - co - rii - n stol.

- Care este anotimpul tău preferat?

Describe-l colegilor printr-o poezie, cântec, proverb sau ghicitoare.

OBSERV cum cânt în cor!

	DA	NU
Poziția corpului este corectă:		
• spatele este drept;		
• capul este îndreptat înainte.		
Respir corect pentru a nu forța sunetele.		
Redau corect sunetele muzicale și cuvintele.		

Audiază!

- *Anotimpurile* de Antonio Vivaldi

PORTOFOLIU**AUTOEVALUARE**

- 7 Reprezintă prin desene două dintre cele patru părți ale lucrării *Anotimpurile* de Antonio Vivaldi. Arată-le colegilor tăi și explică-le ce semnifică fiecare desen.

Verifică dacă:

- ai realizat desene potrivite;
- ai formulat propoziții clare și complete când le-ai explicat colegilor desenele tale.

Recapitulare

1 Unește corespunzător:

Cântare individuală
Cântare în mici grupuri
Cântare în colectiv

Interpretează întreaga clasă, în cor.
Cântă un solist.
Participă oricine dorește să aplaude.
Interpretează mai mulți elevi, dar nu toată clasa.

2 Transcrie și completează enunțurile de mai jos folosind cuvintele potrivite.

Pentru a ști când să încep să cânt sunt atent(ă) la semnalul de al dirijorului. Ascult cu atenție dat de dirijor. În timpul cântării privesc la Îmi ascult pentru a nu ieși în evidență în timpul cântării.

3 Execută exercițiul de respirație de mai jos.

Inspiră ridicând brațele printr-o mișcare circulară, cu mâinile lateral, numărând până la 4, cu bătaie din palme când ajungi sus.

Expiră coborând brațele, în timp ce numeri până la patru, cu bătaie de palme jos, când rostești *patru*.

4 Pronunță fără să te încurci!

- Stanca stă-n castan ca Stan.
- Știu că știi că știuca-i știucă și mai știu că știuca-i pește.
- E pestriță prepelița pestriță, dar mai pestriți sunt puii prepeliței pestrițe.

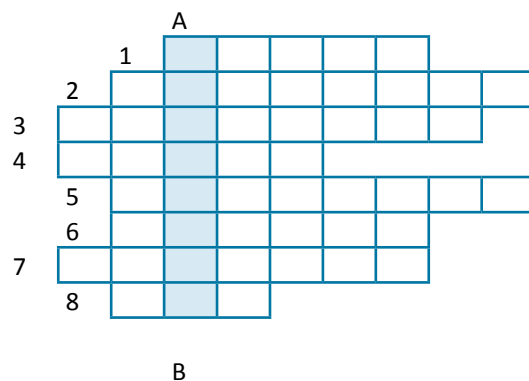
5 Rezolvă rebusul de mai jos.

ORIZONTAL

1. Cântarea vocală înseamnă să cântăm cu
2. Putem să cântăm vocal în, pe grupuri și individual.
3. Recomandat este să se stea în când se cântă.
4. Dacă obosești cântând în picioare, te poți așeza pe
5. Să expirăm înseamnă să aerul din plămâni.
6. Am o bună, dacă pronunț corect și clar un text.
7. Când cântăm de pe scaun, spatele este de spătar.
8. Când inspirăm, tragem în piept.

VERTICAL

A-B Pentru a ne încălzi vocea trebuie să facem

- 6 Interpretați, după auz, cu solist și cor, melodia „Judecata vulpii”. Veți avea nevoie de doi soliști. Unul va juca rolul ursului, iar celălalt, al vulpii. Puteți folosi și costume sau măști de animale ca să fie mai distractiv!

Judecata vulpii

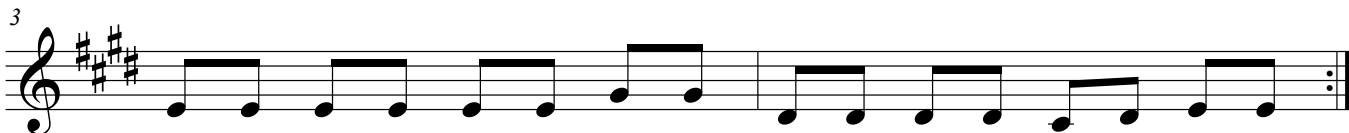
- după auz -

Muzică și versuri:
Mirela Rizea Marinescu

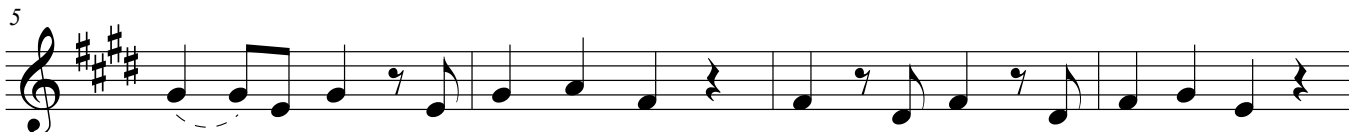
*La semnul de repetiție,
se repetă fiecare strofă în parte

1. În pă - du - rea de a - lun. Ur - sul ma - re și bă - trân,
2. Pe cu - vânt! N-am luat ni - mic! M-am plim - bat nu - mai un pic.

3 În - tâl - nind vul - pea și - rea - tă, O du - se la ju - de - ca - tă:
Eu sunt ve - ge - ta - ri - a - nă, Nu mă - nânc de - cât to - ca - nă.

5 Ia, să juri și să îmi spui, Câți ră - țoi, gă - ini și pui
Ia - răși minți! Nu te-ai schim - bat! Te cu - nosc! Iar ai fu - rat!

9 Ai mai șter - pe - lit, cu - coa - nă, Ce-mi ești - ma - re ho - țe - ma - nă?
A vă - zut bur - su - cul tot, Cum te cu - ră - țai pe bot.

Evaluare

1 Scrie numărul imaginii și tipul de cântare corespunzător.

1

2

3

2 Mara a uitat cum poate cânta mai ușor o melodie. Dă-i o mână de ajutor, indicându-i pozițiile corecte de cântat. Transcrie numerele imaginilor corespunzătoare.

1

2

3

4

5

3 Interpretează un cântec, la alegere, respectând cerințele de mai jos.

- Ai o poziție corectă de cântat.
- Inspiră pe nas și expiră pe gură.
- Pronunță corect sunetele.

Cum te poți aprecia	1	2	3
Foarte bine	3 tipuri	3 poziții	3 cerințe
Bine	2 tipuri	2 poziții	2 cerințe
Suficient	1 tip	1 poziție	1 cerință

Percuția corporală și instrumentală

De ziua ei, Mara s-a jucat alături de invitați jocul „La vânătoare de voie bună”. Câștigătoare a fost chiar sărbătorita care le-a cântat prietenilor jocul muzical „Dacă vesel se trăiește”.

E rândul tău să îl cânti și să te-nveselești!

Dacă vesel se trăiește

Joc muzical

- după auz -

Cu veselie

Da - că ve - sel se tră - ieș - te ba - te - a - șa: Da - că ve - sel se tră -
fă a - șa:
cal - c - a - șa:
bi - ne e!

ieș - te ba - te - a - șa: Da - că ve - sel se tră - ieș - te, u - nul al - tu - ia zâm -
fă a - șa:
cal - c - a - șa:
bi - ne e!

beș - te, Da - că ve - sel se tră - ieș - te ba - te - a - șa:
fă a - șa:
cal - c - a - șa:
bi - ne e!

- De ce crezi că acest cântec este un joc muzical?

Important

- Producerea de sunete prin lovire se numește **percuție**. Aceasta poate fi **corporală**, prin bătăi din palme, din picioare, prin lovirea cu palmele a diferitelor părți ale corpului (genunchi, piept, coapse etc.) sau **instrumentală**, prin utilizarea de instrumente sau jucării muzicale precum: timpanul, xilofonul, tamburina, castanietele, toba, clopoțeii etc.

Misiune muzicală

1 Joc – Cercul bucuriei

Lucrează în grup. Formează un cerc alături de colegii tăi și intonați jocul muzical „Dacă vesel se trăiește.” Bateți din palme, din picioare, călcați stânga-dreapta. Pentru mai mult amuzament, puteți lovi palmele de genunchi, pocni din degete, bate din călcâie etc. Distrăți-vă și interpretați cântecul zâmbind.

- Ce fel de percuție ați folosit în interpretarea jocului „Dacă vesel se trăiește”?
- Ilustrează printr-un desen tipul de percuție corporală pe care îl preferi.

2 Transcrie numerele imaginilor. Desenează un pătrat verde în dreptul numerelor care ilustrează percuția corporală și un cerc roșu în dreptul celor care ilustrează percuția instrumentală.

Știați că...?

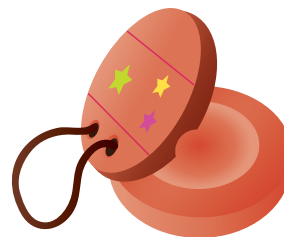
- Pentru a emite sunete cu ajutorul instrumentelor de percuție, percuționiștii lovesc în ele, le agită sau le ciocnesc.

La timpan se bate.

Maracasul se agită.

Castanietele se ciocnesc.

Jucăriile muzicale

Te-ai întrebat vreodată cum au apărut jucăriile muzicale? Arheologii spun că în temple și orașe străvechi au găsit obiecte muzicale din piatră sau os ce datează din cele mai vechi timpuri.

- 1 Observă imaginile de mai jos. Tu ai asemenea jucării muzicale acasă? Pe care dintre ele? La care îți place cel mai mult să cânti?

 pian de jucărie

 clavietă

 vioară

 chitară

 muzicuță

 fluiet

 saxofon

 trompetă

 xilofon

 tobă

 tamburină

 cinel

 trianflu

 clopoțel

 maracas

 cârâitoare

Recomandare

- Vizionează desenele animate *Pisicile aristocrate* și notează ce instrumente muzicale ai recunoscut. Care este instrumentul muzical preferat al lui Berlioz?

Important

- **Jucăriile muzicale** te ajută să îți dezvolti imaginația, creativitatea, sunt distractive și, în plus, te obișnuiesc cu sunetul muzical. Ele există într-o gamă variată.

Misiune muzicală

2 **Joc** – Dacă vesel se trăiește

Interpretează jocul muzical „Dacă vesel se trăiește”, înlocuind bătăile din palme și picioare cu sunete produse de jucării muzicale.

3 **Joc** – Clasa jucăriilor muzicale

Caută în jurul tău obiecte care s-ar putea transforma în jucării muzicale. Ca să produci sunete, cum te-ai juca cu sticla de apă, cu pensula sau cu o cutie de creioane?

4 **Atelier de creație**

Confecționează-ți propria tobă.

Pentru asta ai nevoie de:

- o cutie metalică rotundă;
- hârtie autocolantă;
- bețișoare chinezești;
- un bol cu apă;
- ziare;
- făină;
- acuarele.

- Decupează din hârtia autocolantă diferite figuri geometrice și lipește-le pe lateralele cutiei (nu și pe capacul ei).

- Din apă, ziare și făină realizează un aluat din care trebuie să modelezi două biluțe. Înfige câte un bețișor chinezesc în fiecare biluță și așteaptă să se usuce. Folosește acuarelele și pictează bețele după plac.

5 **Joc** – Batem toba și triunghiul

Lucrează în grup. Împărțiți-vă în două grupe. Recitați versurile de mai jos. În acest timp, o grupă va merge spre spatele clasei cu pași egali, bătând la tobele tocmai confecționate, iar cealaltă grupă va merge în sens opus, tot cu pași egali, bătând la triunglu sau la obiecte asemănătoare acestora:

*Ba-tem to-ba și tri-an-glul,
Iar voi ți-neți bi-ne han-gul.*

Vocabular

a ține hangul = a acompania (o melodie)

6 Radu și Mara au învățat cu bucurie cântecul de mai jos. Învăță-l și tu!

Bate toba

- după auz -

Muzica și versurile: Mirela Rizea Marinescu

1. Ba-te to-ba, ba - te, Bum, bum, bum, Su-ne-tul răz-ba - te, Bum, bum, bum.
 2. Ba-te to-ba, ba - te. Ce fru - mos! Su-ne-tul răz-ba - te Fu - ri - os.

Refren

Rit-mul se în-va - ță, Bum, bum, bum, Cân-tă mai cu via - ță, Bum, bum, bum.

- Care este cuvântul din cântec prin care se imită sunetul tobei?

7 **Joc** – Bum, bum, bum!

Folosește toba confecționată de tine în interpretarea cântecului de mai sus. În momentul în care cânti „Bum, bum, bum”, lovește toba de trei ori.

Ai grijă să cânti și să bați la tobă în același timp cu toți colegii!

Știați că...?

- Tobele au fost descoperite pentru prima dată în triburile africane.
- Ele au forme, mărimi și chiar întrebuițări diferite. În trecut, tobele africane erau folosite pentru a comunica la distanțe mari, ritmul lor fiind o limbă nevorbită.

Orchestra jucăriilor

Mara și Radu au participat la un carnaval muzical. Toți copiii care au luat parte la eveniment au interpretat cântecul de mai jos, însoțindu-și cântarea de o jucărie muzicală.
Cât de amuzant a fost! Încearcă și tu!

Muzicanții

- după auz -

Muzica și versurile: Grigore Teodosiu

1. Noi sun - tem mu - zi - canți vo - ioși, Ce știm cân - ta fru -
2. Noi sun - tem mu - zi - canți vo - ioși, Ce știm cân - ta fru -

mos, Noi sun - tem mu - zi - canți vo - ioși, Ce știm cân - ta fru -
mos, Noi sun - tem mu - zi - canți vo - ioși, Ce știm cân - ta fru -

mos. Noi din vi - oa - ră știm cân - ta, Vi - oa - ra su - n-a -
mos. Noi din trom - pe - tă știm cân - ta, Trom - pe - ta su - n-a -

șa, Noi din vi - oa - ră știm cân - ta, Vi - oa - ra su - n-a -
șa, Noi din trom - pe - tă știm cân - ta, Trom - pe - ta su - n-a -

șa: Tim, tim, tim, tim, tim, tim, tim, Ti - rim, tim,
șa: Ta, ta, ta, ta, ta, ta, ta, Ta, ta, ta,

ti - rim, tim, Tim, tim, tim, tim, tim, tim, tim, Ti - rim, tim, tim, tim.
ta, ta, ta, Ta, ta, ta, ta, ta, ta, ta, Ta, ta, ta, ta, ta.

- Prin ce cuvinte din textul cântecului sunt redată sunetele viorii? Dar ale trompetei?

Important

- **Orchestra** este un grup mare de muzicieni care cântă împreună o operă muzicală la diferite instrumente. Orchestra este condusă de un dirijor.

Misiune muzicală

1 **Joc** – De-a instrumentiștii

Lucrează în grup. Împărțiți-vă în două grupe. Prima grupă cântă la vioară, iar cealaltă la trompetă. Interpretați cântecul „Muzicanții”, mimând cum se cântă la aceste instrumente.

2 **Joc** – Orchestra de jucării

Creează-ți o orchestră de jucării! Înlocuiește cifrele din interiorul careului cu literele corespunzătoare acestora în sensul acelor de ceasornic și descoperă instrumentele de care ai nevoie.

A - 1 D - 4 G - 7 J - 10 N - 13 R - 16 U - 19 Z - 22
 B - 2 E - 5 H - 8 L - 11 O - 14 S - 17 V - 20
 C - 3 F - 6 I - 9 M - 12 P - 15 T - 18 X - 21

12	1	16	1	3	1	17	18	14	2	1
13	10	19	3	1	16	9	5	6	11	3
1	1	3	8	9	18	1	16	1	1	1
9	16	19	22	9	3	19	18	21	19	16
15	1	12	11	1	20	9	1	9	18	1
13	14	11	3	1	9	5	18	11	18	9
14	9	5	19	13	1	18	16	14	1	18
6	20	18	11	7	13	1	9	6	12	14
14	11	14	15	14	11	3	13	14	2	1
21	5	13	9	3	1	13	9	16	19	16
1	17	1	18	5	15	12	14	16	18	5

Știați că...?

- Termenul „orchestră” provine din limba greacă veche și desemna în teatru un spațiu rezervat corului, loc situat între scenă și spectatori.

Recomandare

- Caută pe internet simfonia *Surpriza*, partea a II-a, de Joseph Haydn unde vei putea auzi sunete bătute la timpane (un fel de tobe, ca niște cazane).

3 Atelier de creație

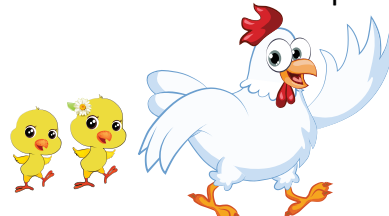
Lucrează în grup. Formează alături de colegii tăi o orchestră. Gândeți-vă la un nume potrivit și alegeți un dirijor. Realizați un afiș ca să promovați orchestra și concertele pe care le veți susține.

4 Interpretează cântecul de mai jos, folosind elemente de percuție instrumentală sau corporală.

Puișorii de găină

- după auz -

Muzica și versurile: Ana Matora - Ionescu

Pu - i - șo - rii de gă - i - nă Au o ma - mă gos - po - di - nă, clonc, clonc, clonc,

 Cloș - ca - n - tru - na îi în - va - ță, Clon - că - ne, le dă po - va - ță,

clonc, clonc, clonc! Pi - u - ie și se hră - nesc Și prin iar - bă ciu - gu - lesc:

 Cio - ri - le când se ro - tesc, Ei sub cloș - că se pi - tesc.

piu, piu, piu, piu, piu, piu!

Clopoței, trianțlu și bătăi din palme

- Ce învățătură ai desprins din textul cântecului?

5 Joc – Puișorii dansatori

Lucrează în perechi. Împreună cu toți copiii din clasă formează un semicerc. Apoi, jucați rolul personajelor din cântecul de mai sus. Puteți folosi și alte exemple de percuție corporală și instrumentală decât cele propuse în cântec.

PORTOFOLIU

- 6**
- Realizează o fișă de prezentare pentru jucăria muzicală preferată.
 - Compune o ghicitoare despre această jucărie.
 - Desenează-o sau fotografiaz-o.

AUTOEVALUARE

Verifică dacă:

- ai formulat propoziții clare și complete când ai descris jucăria muzicală preferată;
- ai compus o ghicitoare cu rimă;
- ai desenat sau fotografiat jucăria preferată.

Audiază!

- *Petrică și lupul* de Serghei Prokofiev

Recapitulare

1 Toba este instrument: a) de percuție; b) de suflat; c) cu coarde.

2 Ce poți folosi? Transcrie și unește corespunzător.

mâinile

timpanul

toba

xilofonul

Percuție corporală

Percuție instrumentală

picioarele

castanietele

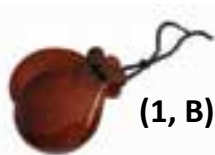
tamburina

clopoței

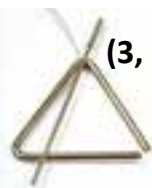
3 Transcrie tabelul și completează fiecare casetă cu denumirea jucăriei muzicale corespunzătoare.

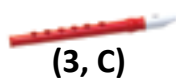
1				
2				
3				
	A	B	C	D

(2, A)

(3, A)

(3, B)

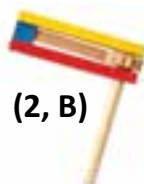
(1, A)

(2, D)

(2, B)

4 Transcrie și completează enunțurile de mai jos folosind cuvinte potrivite.

Un grup mare de muzicieni care cântă împreună o operă muzicală folosind instrumente se numește Jucăriile sunt distractive și te obișnuiesc cu sunetul muzical. Persoanei care conduce orchestra i se spune

5 Intonează cântecul din pagina alăturată și acompaniază-te după cum urmează:

- cu percuție instrumentală, folosind tobița confecționată de tine sau o tamburină, pe „ram, di, ri, dam, di, ri, dam, di, ri, da, da”;
- cu percuție corporală (bătăi din palme sau pocnet din degete) pe același fragment din cadrul strofelor, când acesta se repetă;
- cu percuție corporală (bătăi din picioare) pe „dam, di,ri, dam, dam, di, ri, da (da)” la refren.

Hai la joc

- după auz -

Muzică și versuri:
Mirela Rizea Marinescu

*Fiecare strofă
are refrenul ei

1. Jo - cu' - a - ces - ta - mi pla - ce mi - e, Ram, di, ri, dam, di, ri, dam, di, ri, da, da,
2. Hai, prin - de - ți - vă la joc, Ram, di, ri, dam, di, ri, dam, di, ri, da, da,
3. Hai cu to - ții, nu mai stați! Ram, di, ri, dam, di, ri, dam, di, ri, da, da,

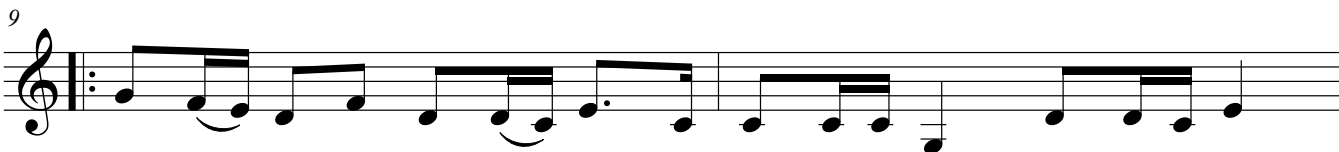
Și l-am a - les din - tr-o mi - e, Ram, di, ri, dam, di, ri, dam, di, ri, da. *Se repetă
Jo - cu' - a - ces - ta - i cu no - roc, Ram, di, ri, dam, di, ri, dam, di, ri, da. fiecare stro-
Jo - cul nos - tru în - vă - țați, Ram, di, ri, dam, di, ri, dam, di, ri, da. fă în parte.

7 R1: Ma - ma îl ju - ca a - șa, Dam, di, ri, dam, dam, di, ri, da,

Când e - ra co - pil și ea, Dam, di, ri, dam, di, ri, da.
A doua oară → Dam, di, ri, dam, di, ri, da, da.

9 R2: Ci - ne - l joa - că a - re par - te, Dam, di, ri, dam, dam, di, ri, da,
11 R3: El se joa - că pe sub mâ - nă, Dam, di, ri, dam, dam, di, ri, da,

De bel - șug și să - nă - ta - te, Dam, di, ri, dam, di, ri, da.
A doua oară → Dam, di, ri, dam, di, ri, da, da.
Ai ju - ca o săp - tă - mâ - nă, Dam, di, ri, dam, di, ri, da.
A doua oară → Dam, di, ri, dam, di, ri, da, da, da.

Evaluare

1 Care dintre jucăriile de mai jos sunt muzicale? Transcrie variantele corecte.

- a) triunghiul; b) toba;
c) trenulețul electric; d) castanieta.

2 Transcrie tabelul de mai jos și completează-l cu numărul imaginii corespunzătoare fiecărui tip de percuție.

Elemente de percuție	
corporală	instrumentală

3 Audiază din manualul digital cântecul *Musca Bâza*. Dă exemple de trei elemente de percuție corporală, altele decât cele exemplificate la exercițiul anterior, pe care să le folosești în timpul audiției.

Cum te poți aprecia	1	2	3
Foarte bine	3 variante	3 imagini	3 exemple
Bine	2 variante	2 imagini	2 exemple
Suficient	1 variantă	1 imagine	1 exemplu

Cântece din folclorul copiilor

În curtea școlii, Mara și Radu au găsit un melc pe care l-au arătat colegilor. Apoi, au început să îi cânte *micului atlet* următorul cântec. Învăță-l și tu!

Cu căsuța prinsă-n spate
Și-n sandale încălțat,
Melcul a pornit spre școală
Să ia lecții de cântat.

Melcul supărat

- după auz -

Moderato

Din folclorul copiilor
după George Breazul

1. Vi - ne mel - cul su - pă - rat, O fur - ni - că l-a piș - cat.
2. Și din gu - ră el stri - ga: Fugi de-a - i - cea, nu mai sta!

Și cum vi - ne păș, păș, păș, În - tâl - neș - te-un că - ră - buș.
Dă - te-n - co - lo, nu sta-n drum, Că te iau în coar - ne-a - cum.

- Ce însușire a melcului reiese din ultimele două versuri ale cântecului?

Important

- Piesa muzicală „*Melcul supărat*” face parte din **folclorul copiilor**.
- Cântecele care aparțin folclorului copiilor au o vechime foarte mare și sunt inspirate atât din natură, din viața plantelor și a animalelor, cât și din viața oamenilor. Ele sunt create de copii.

Vocabular

folclor = totalitatea creațiilor artistice, literare, muzicale, plastice etc., a obiceiurilor și tradițiilor populare ale unei țări sau ale unei regiuni

Misiune muzicală

- 1 Interpretează cântecul „Melcul supărat”, folosindu-te în cântarea ta de o jucărie muzicală pe care să o întrebuințezi când rostești „păș, păș, păș”.
- 2 **Joc** – **Aventurile unui melc**
Lucrează în grup. Așază-te în semicerc împreună cu toți colegii tăi. Împărțiți-vă în trei grupe: cea a melcilor, furnicilor și cărăbușilor. Fiecare grupă se va folosi în interpretarea piesei muzicale „Melcul supărat” de mimica și gesturile potrivite versurilor pe care le cântă.
- 3 Interpretează cântecul de mai jos, bătând la triangu când rostești silaba „cri”.

Cri, cri, cri

- după auz -

Din folclorul copiilor

Cri, cri, pu-i-șor, cân-tă pe-n-se-rat Și în-ce-ti-șor, noap-tea s-a-lă-sat.
Cri, cri, pe-o-gor, gre-ieri cân-tă-n cor. Lu-na s-a-pi-tit și a-a-ți-pit.

4 **Joc** – **Ștafeta iepurașilor**

Lucrează în grup. Cântați, pe rând, câte un vers din piesa muzicală „Iepurașii”. Fiți cât mai expresivi în interpretarea voastră.

Iepurașii

- după auz -

Din folclorul copiilor

1. Ie-pu-ra-și, fu-giți a-cum, Ie-pu-ra-și - lor, Hai la crâng, nu stați în drum, Ie-pu-ra-și - lor.
2. Să v-as-cun-deți mai cu-rând, Ie-pu-ra-și - lor, Vin co-po-ii toți lă-trând, Ie-pu-ra-și - lor.

Vă-nă-to-rul da-că vi-ne, Ie-pu-ra-și - lor, N-a-re să vă fi-e bi-ne, Ie-pu-ra-și - lor.
Vă iau ur-ma și v-a-lun-gă, Ie-pu-ra-și - lor, Hai, fu-giți, să nu v-a-jun-gă, Ie-pu-ra-și - lor.

5 Joc – Pădurea veselă

Interpretează piesa muzicală de mai jos, folosindu-te de percuția corporală și instrumentală. Alături de colegi, alege un dirijor care să dea semnalul de începere a cântecului.

La pădure

- după auz -

Din folclorul copiilor

1. Când am fost noi la pă-du-re, la, la, la, la, la, Am cu-les la
 2. Și-am vă-zut un ie-pu-raș,___ la, la, la, la, la, Să-rea sprin-ten,
 3. E-rau mul-te pă-să-re-le, la, la, la, la, la, Ne-n-tre-ceam în
 4. Tot fe-lul de flu-tu-rei___ la, la, la, la, la, Ne-n-tre-ceam în

fragi și mu-re, la, la, la, la, la. 1.2.3.4. Ui-te-a-șa, ui-te-a-șa, la, la, la, la,
 dră-gă-laș,___ la, la, la, la, la.
 zbor cu e-le, la, la, la, la, la.
 zbor cu ei,___ la, la, la, la, la.

la, Ui-te-a-șa, ui-te-a-șa, la, la, la, la, la.

6 Lucrează în grup. Alături de colegii tăi, ridică-te din bancă și repetă piesa muzicală de mai sus, bătând din palme de fiecare dată când cânti „la” și pocnind din degete la „uite-așa”.

Audiază!

- *La pădure* (din folclorul copiilor)

Recomandare

- Mergi alături de colegi sau de familia ta la munte și culegeți fructe de pădure. Pe lângă faptul că sunt foarte gustoase, fructele de pădure au și multe vitamine. De aceea, dacă le consumi frecvent, devii mai rezistent la boli.

- 7 **Lucrează în grup.** Formează un cerc alături de colegii tăi, țineți-vă de mâini, bateți pasul pe loc și interpretați cântecul „Hora”.

Hora

- după auz -

Din folclorul copiilor

Moderato

1. Frun-ză ver - de de ci - coa - re, Tra, la, la, la, la, la, Hai să tra - gem
 2. Să ju - căm ho - ra pe loc, Tra, la, la, la, la, la, Și s-a - vem me -
 ho - ra ma - re! Tra, la, la, la, la, la. Pe căm - pi - a cea cu flori, Tra, la, la,
 reu no - roc! Tra, la, la, la, la, la. Tot mai lin, mai lin, mai lin, Tra, la, la,
 la, la, la, Că e soa - re fă - ră nori, Tra, la, la, la, la, la.
 la, la, la, Ca soa - re - le pe se - nin, Tra, la, la, la, la, la.

- 8 Cântă și alte piese din folclorul copiilor!

9 Atelier de creație

la o coală de hârtie și îndoai-o pe jumătatea lățimii.

Apoi, taie de-a lungul îndoiturii.

Pliază una din cele două bucăți de hârtie până obții un evantai.

Desenează pe una dintre părțile pliate o siluetă de băiat sau de fată.

Decupează după conturul desenat, apoi colorează fiecare

siluetă în parte. Unește cu lipici primul și ultimul personaj din

șirul format. Acum, hora păpușilor este gata!

Știați că...?

- Cel mai cunoscut dans popular este hora.
- Hora reunește întreaga adunare într-un cerc mare. Hora se dansează și la nunți.

Vocabular

hora = dans popular românesc, în care jucătorii se prind de mână formând un cerc închis

Dansuri populare

Mara și Radu merg la un concurs de dansuri populare. Tu știi să dansezi? Este foarte distractiv!

Îmi place mult să dansez!
Și Radu este pasionat de
mișcarea în ritmul muzicii.
Mereu dansăm împreună.

Dansul este foarte bun pentru
sănătate. Te ajută să te
relaxezi.
În plus, este foarte distractiv.

La joc

- după auz -

Allegretto

Muzica: Ana Motora - Ionescu

1. Hai, cob - za - re, zi-i cu foc, Ho - pa, ho - pa, ho - pa, hop,
2. Să ră - su - ne larg în zbor, Ho - pa, ho - pa, ho - pa, hop,

Să ne-n-cin - gem toți în joc, Ho - pa, ho - pa, ho - pa, hop.
Ho - ra noas - tr-a tu - tu - ror, Ho - pa, ho - pa, ho - pa, hop.

Hora începe întotdeauna cu
piciorul stâng și are patru pași
înainte și patru înapoi.
Brațele sunt îndoite de la cot, iar
palmele ajung la nivelul umerilor.

Cântă alături de colegii tăi piesa
muzicală „La joc”. Formați un cerc,
ținându-vă de mâini. Strângeți-vă
spre mijlocul cercului, apoi
reveniți la poziția inițială, având
grijă să nu vă desprindeți mâinile.

- Ție îți place să dansezi? Cu ce ocazie ai dansat prima dată o horă?

Vocabular

cobzar = muzicant care cântă la cobză (instrument muzical cu coarde, asemănător chitarei)

Important

- Unele **dansuri populare** au coregrafii cunoscute, iar pașii trebuie învățați întocmai. În această categorie intră: Ciuleandra, Brașoveanca, hora, Scaloianul etc.
La alte dansuri, oamenii pot folosi mișcări libere, adică dansează așa cum simt ei.

HORA LENTĂ

Hora lentă este un dans popular românesc în care dănuitorii se prind de mână formând un cerc. Pașii ce compun acest dans sunt lenți.

CIULEANDRA

Dans popular din Muntenia, **Ciuleandra** are un ritm care devine din ce în ce mai rapid. Se dansează de sărbătoarea Sânzienelor. Începe cu o horă foarte lentă, apoi ritmul muzicii și mișcarea se accelerează treptat.

Sunt scriitori care, fascinați de acest dans, l-au descris în detaliu în operele lor. De exemplu, Liviu Rebreanu în romanul „Ciuleandra”.

BRAȘOVEANCA

Brașoveanca este un dans popular din Ardeal. El se dansează în perechi. La început ritmul este lent, iar pe parcurs, acesta se accelerează. Perechile de dansatori fac doi pași înainte, apoi doi înapoi și își schimbă locurile.

SCALOIANUL

Practicat de obicei la începutul primăverii, **Scaloianul** (caloianul) este un obicei popular de aducere a ploii și de îndepărtare a secetei. Acest obicei se întâlnește în Oltenia, Muntenia, Dobrogea și Moldova. Adesea, la încheierea ceremoniei de înmormântare a caloianului (păpușă din lut cu trăsături masculine), se cânta din fluier și cimpoi, făcându-se horă și joc, până seara târziu.

Misiune muzicală

1 **Lucrează în perechi.** Alege-ți o pereche și dansează împreună cu ea Brașoveanca!

2 **Joc** – De-a prinselea

Lucrează în grup.

Pentru cântecul „A-nceput petrecerea”, interpretează următoarele roluri alături de colegii tăi: copilul viespe, băiatul dansator/ fetița dansatoare.

Jocul se desfășoară prin mișcări de dans.

- Mai întâi, așezați-vă într-o horă.
- Doi dintre voi vor dansa în mijlocul horei.

Viespea va juca și ea alături de perechea din centru, încercând să încurce pașii de dans.

- **În prima parte** a melodiei, faceți doi pași la dreapta, apoi doi la stânga.
- Când începeți să cântați „Tra, la, la”, mergeți în pași de dans spre dreapta, iar la repetiție spre stânga.
- **Perechea din mijloc** joacă pe aceiași pași de dans, însă dansatorii se învârt unul în jurul celuilalt.

A-nceput petrecerea

- după auz -

Versuri: Mălina Cajal

Muzica: Ana Motora - Ionescu

- 1.2.3.4.5. Hei, hei, hei!
1. A-n - ce-put pe - tre - ce - rea,
 2. Vi - ne vies - pea, fugi de ea,
 3. Jo - cul ve - sel e în toi, Hei, hei, hei!
 4. Am cre-zut că mie - re e,
 5. N-am să te a - ting când joci,

- Hai, pe - re - chea mea! Tra, la, la, la, la, la, la, La, la, la, la, la, la, la.
- A - re ța - pă rea.
- Vies - pe, ce-ai cu noi?
- Ba-i pe - tre - ce - re!
- Plec, vă las, bo - boci!

3 **Joc** – Hora clasei

Lucrează în grup. Formează alături de colegii tăi un cerc și dansați o horă lentă în timp ce interpretați cântecul „Foaie verde busuioc”.

Foaie verde busuioc

- după auz -

Muzica: Ion D. Vicol

Moderato

Foa-ie ver-de bu-su-ioc, Tra, la, la, la, la, Toți flă-că-ii sar la joc, Tra, la, la, la,

la, Tra, la, la, la, la, la, la, Tra, la, la, la, la. la.

4 Lucrează în grup. Formează alături de colegii tăi o horă și dansați „Ciuleandra”.

Știați că...?

- Și albinele dansează. Dansul în cerc înseamnă că hrana se află la o distanță mai mică de 100 m față de stup, iar dansul în formă de opt arată direcția hranei, dar și că aceasta este la o distanță mai mare de 100 m.
- Cele mai vechi dansuri sunt dansurile tribale din Africa. Pentru a-și exprima bucuria, dansatorii purtau clopoței la picioare.

- 5 **Lucrează în grup.** Formează o horă alături de colegii tăi și exersați pașii învățați în timp ce interpretați cântecul „Horă din Banat”. Dacă doriți, puteți chiar și chiui!

Horă din Banat

Repede

- după auz -

După Tiberiu Brediceanu

Foa - ie ver - de bu - su - ioc, Prin - de - mi - te co - lea-n joc!

Toa - tă zi - ua să ju - căm, Pâ - nă-n sea - ră să ju - căm.

Chi - u - ieș - te, nu stri - ga, Să ră - su - ne u - li - ța.

PROIECT – România în cântec și dans

Ce veți face?

- Veți organiza un minispectacol în clasa voastră.

De ce veți face?

- Veți învăța cântece și dansuri populare dintr-o anumită regiune a țării.

Cum veți face?

- Veți forma echipe de 4-6 elevi și veți alege o regiune a țării.
- Veți căuta informații despre un cântec și un dans din regiunea aleasă.
- Veți realiza un afiș de prezentare a acestora.
- Veți interpreta cântecul și veți executa mișcările dansului popular ales în cadrul unui minispectacol.

Cum veți ști că ați reușit?

- Veți folosi grila de autoevaluare.
- Veți primi aprecieri de la învățător(oare), părinți și colegii din școală.

Sfaturi pentru reușită

- Cu ajutorul doamnei/ domnului învățător alegeți o regiune a țării.
- Căutați pe Internet sau la Bibliotecă informații interesante și filme despre cântecul și dansul respectiv; întrebați-vă părinții și bunicii dacă îl cunosc și rugați-i să vă învețe pașii, respectiv versurile, dacă le știu.
- Alegeți cântece și dansuri simple.
- Folosiți imagini și desene atractive în realizarea afișului de prezentare.
- Improvizați diferite costume, măști și elemente de decor pentru a le folosi în prezentare.

AUTOEVALUARE

	DA	NU
Ați prezentat o scurtă descriere a cântecului și dansului.		
Ați ales informații interesante.		
Ați folosit costume potrivite.		
Ați cântat și dansat corect.		

Colinde românești

Radu și Mara iubesc anotimpul alb. Ce mult se bucură de zăpadă, de colinde și cadouri!
Care sunt primele colinde care se cântă iarna? Până la sărbătoarea Nașterii lui Iisus Hristos,
învață următoarele colinde și mergi la colindat.

Seară luminată

- după auz -

Muzica și versurile: Mirela Rizea Marinescu

1. Sea - ră sfân - tă lu - mi - na - tă. Oa - me-nii s-au a - du - nat
2. Ea ves-teș - te-n lu - mea-n - trea - gă Că-n - tr-un sat în - de - păr - tat,
3. Vin păs-to - rii în - tr-un su - flet, Că - tre sta - ul vin gră - biți.

Ca să va - dă cum în ce - ruri Mân - dră stea s-a a - ră - tat.
Pen - tru mân - tu - i - rea noas - tră, Dum - ne-zeu s-a în - tru - pat.
În - tru pa - ce și cre - din - ță Lui se-n-chi - nă fe - ri - ciți.

Refren

În - ge-rii din cer co - boa - ră Și-o - por-nesc în - ce - ti - nel

Pe la ca - se - le creș - ti - ne, Ca să cân - te Le - ru-i ler.

- Ce simbolizează steaua de Crăciun?
- Ce alte înțelesuri ale cuvântului „stea” cunoști?

Important

- **Colindul** este un obicei strămoșesc și un vechi cântec popular cântat în grup de către copii, fătăci sau adulți cu prilejul sărbătorilor de iarnă. Colindătorii trec pe la casele oamenilor pentru a le ura sănătate, pace, bucurie și dragoste.

Misiune muzicală

1 Joc – Bucuria colindătorilor

Lucrează în grup. Alături de colegii tăi, formează o ceată de colindători. Mergeți la clasele vecine să colindați.

Astăzi s-a născut Hristos

- după auz -

Colecția: Timotei Popovici

- Moderato**
1. As - tăzi s-a nă - cut Hris - tos, — Me - si - a, chip lu - mi - nos. —
 2. Mi - ti - tel în - fă - șe - țel, — În scu - tec de bum - bă - cel. —
 3. Vân - tul ba - te, nu - L răz - ba - te, Nea - ua nin - ge, nu - L a - tin - ge.
 4. Și de - a - cum pâ - nă - n ve - ci - e Mi - la Dom - nu - lui să fi - e.

- Lă - u - dați și cân - tați și vă bu - cu - rați!
 Lă - u - dați și cân - tați și vă bu - cu - rați!
 Lă - u - dați și cân - tați și vă bu - cu - rați!
 Lă - u - dați și cân - tați și vă bu - cu - tați!

Vremea e de colindat

- după auz -

Muzica și versurile: Mirela Rizea Marinescu

1. De pe văi și de pe dea - luri, Co - pii mici, co - pii mai mari
2. Nuci, co - vrigi și al - te da - ruri De prin sat au a - du - nat.
3. E a - tâ - ta bu - cu - ri - e! Cu toți as - tăzi am ple - cat

- Se a - du - nă în a - la - iuri, Vre - mea e de co - lin - dat.
 Mul - te că - ză - turi au strâns, — Ni - meni nu s-a su - pă - rat.
 Să vă fa - cem o u - ra - re, Că - i vre - mea de co - lin - dat.

Refren

- 1.2.3. Să vă fi - e ca - sa pli - nă, S-a - veți su - flet bun, cu - rat,

- Să fiți fe - ri - ciți tot a - nul Ca în vre - mea de u - rat!

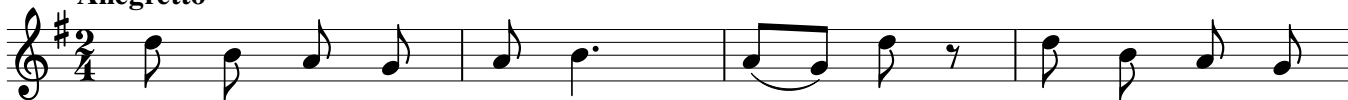

Plugușor cu șase boi

- după auz -

Melodie populară

Allegretto

1. Mâi - ne a - nul se - n - no - ieș - te, Plu - gu - șo - rul
 2. Bo - i - șo - rii di - na - in - te Cu cor - ni - țe
 3. Bo - i - șo - rii de la roa - tă Cu cor - ni - țe -

se por - neș - ște. Plu - gu - șor cu șa - se boi,
 po - le - i - te, Bo - i - șo - rii din mij - loc
 le de pia - tră, U - rați, flă - căi, mâ - nați, măi!

Coda

Plu - gu - șor mâ - nat de noi. U - rați, flă - căi, mâ - nați,
 Cu cor - ni - țe - le de foc.
 U - rați, flă - căi, mâ - nați, măi!

măi! U - rați, flă - căi, mâ - nați, măi!

2 Joc – Plugușorul

Lucrează în grup. Cântă alături de colegii tăi colindul de mai sus, sunând din clopoțel de fiecare dată când pronunțați „măi!”. În ce moment din an se merge cu „Plugușorul”?

Știați că...?

• *Plugușorul* și *Capra* sunt cele mai răspândite obiceiuri de iarnă din țara noastră.

▪ *Plugușorul* este un colind despre munca omului pentru obținerea pâinii.

▪ *Capra* este un dialog între un cioban și un negustor. În acest dans se mimează vânzarea și cumpărarea unei capre. Acest obicei este considerat aducător de belșug și bunăstare. Dansul Caprei are loc în preajma Anului Nou.

• Există și colinde care se cântă de Paști. Ele exprimă bucuria Învierii Mântuitorului.

3 Joc – Hora bradului

Lucrează în grup. Alături de colegii tăi formează un cerc în jurul bradului împodobit în clasă. Dansați o horă lentă în timp ce interpretați cântecul de mai jos.

Brăduleț, brăduleț

- după auz -

Versuri: M. Biciulescu

Muzica: Ana Motora - Ionescu

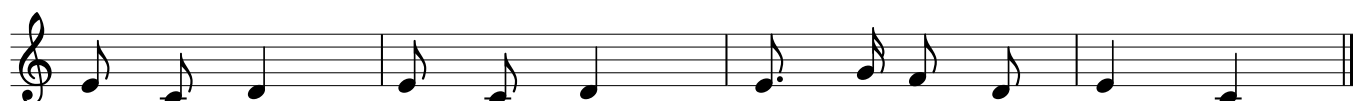
1. Bră - du - leț, bră - du - leț, Par - că ești un soa - re,
 2. Bră - du - leț, bră - du - leț, Smuls din vârf de mun - te,
 3. Bră - du - leț, bră - du - leț, Eu știu foar - te bi - ne,

Stră - lu - cești ca-n po - vești, Plin de glo - bu - șoa - re.
 Ai fă - clii, ju - că - rii Și po - doa - be mul - te.
 Că mai sus sunt pe ram, Da - ruri pen - tru mi - ne.

Hai, ve - niți, dragi co - pii! Moș Cră - ciun mai a - re
 Hai, ve - niți, dragi co - pii! Moș Cră - ciun mai a - re
 Hai, ve - niți, dragi co - pii! Moș Cră - ciun mai a - re

În de - sagi câ - te-un dar Pen - tru fi - e - ca - re.
 În de - sagi câ - te-un dar Pen - tru fi - e - ca - re.
 În de - sagi câ - te-un dar Pen - tru fi - e - ca - re.

- Ai pregătit scrisoarea pentru Moș Crăciun? Ce îți dorești să găsești anul acesta sub brad?

- 4 Notează care dintre cântecele de pe etichete sunt colinde și care provin din folclorul copiilor.

Plugușorul

Melcul
supărat

Capra

La pădure

Florile
dalbe

Ritmul

Pentru că îndrăgesc mult fluturii, Mara și Radu s-ar juca toată ziua cu ei. Chiar le cântă pentru a-i atrage la joacă. Învăță și tu cântecul „Fluturaș, fluturaș”. Va fi distractiv!

Fluturaș, fluturaș

- după auz -

Din folclorul copiilor

Flu-tu - raș, flu-tu - raș, Zboa-ră sus de pe bu - taș Și vi - no la mi - ne

Să mă joc cu ti - ne. Și vi - no la mi - ne, Că n-am mă-ră - ci - ne.

- Silabele cântecului de mai sus au fost la fel de lungi? Ce ai observat?

Important

- **Ritmul** rezultă din înlanțuirea sunetelor și a pauzelor mai lungi sau mai scurte în cadrul unei creații muzicale. El este cel care dă viață muzicii.

Vocabular

butaș = parte dintr-o plantă care produce rădăcini, formând o nouă plantă

mărăcine = plantă a cărei tulpină este acoperită cu spini

Misiune muzicală

- 1 Interpretează piesa muzicală „Fluturaș, fluturaș”, înlocuind silabele cântecului cu „pas”, respectiv „ra-ar”.

ra-ar	pas
sunet lung	sunet mediu

Fluturaș, fluturaș

Pas,pas, ra-ar, pas,pas, ra-ar, Pas,pas, pas,pas, pas,pas, ra-ar, Pas,pas, pas,pas, ra-ar, ra-ar,

Pas,pas, pas,pas, ra-ar, ra-ar, Pas,pas, pas,pas, ra-ar, ra-ar, Pas,pas, pas,pas, ra-ar, ra-ar.

- 2 Lucrează în grup.** Alături de colegii tăi, interpretează cântecul „Fluturaș, fluturaș”, ridicându-vă din bănci și respectând regula: pe silabele reprezentate de semnul grafic: „♪”, mergeți cu pas normal, iar pe silabele reprezentate de semnul grafic „♩”, bateți pasul pe loc (drept-stâng).

- 3 Joc** – **Împărate, împărate, în cât timp ajung în spate?**

Lucrează în grup. Alege alături de colegi un copil care să fie împărat. Acesta va sta pe un scaun, în spatele clasei. Ceilalți copii vor fi în fața clasei. Când cineva întreabă: *Împărate, împărate, în cât timp ajung în spate?*, împăratul îi va cere copilului respectiv să imite pasul cuiva care se grăbește, al unei persoane care se plimbă liniștită în parc sau al unui copil care merge normal către școală.

- Ai observat? În funcție de activitatea pe care o faci, ritmul pașilor tăi este iute, rar sau potrivit.

- 4 Joc** – **În ritmul inimii**

Lucrează în grup. Alături de colegii tăi, împărțiți-vă în trei grupe: Elefanții, Șoricelii și Căprioarele. Animalele mici au ritmul inimii mai rapid, cele de talie medie îl au potrivit, iar animalele mari au ritmul inimii mai lent. Cu ajutorul cuvintelor *tic-tac*, fiecare grupă trebuie să imite, pe rând, ritmul inimii animalului grupei din care face parte.

- Gândiți-vă și la alte animale care, în funcție de mărimea lor, au ritmul inimii rar, iute sau potrivit.

- 5** Interpretează cântecul de mai jos, bătând la tobă pe fiecare silabă.

Căldărușă plină

- după auz -

Din folclorul copiilor

Căl -	dă -	ru -	șă	pli -	nă,	Hai -	dem	în	gră -	di -	nă,
Un -	de	am	o	floa -	re,	Ce-o	să	creas -	că	ma -	re,
Da -	că	e	stro -	pi -	tă	Și	e	în -	gri -	ji -	tă!

- 6 Interpretează din nou cântecul „Căldărușă plină”, înlocuind silabele inițiale cu „iu-te”, respectiv „pas”. Poți însoți cântarea ta, folosindu-te de elemente de percucie corporală.

Căldărușă plină

2/4

Iu - te, iu - te, pas, pas, Iu - te, iu - te, pas, pas,

Iu - te, iu - te, pas, pas, Iu - te, iu - te, pas, pas,

Iu - te, iu - te, pas, pas, Iu - te, iu - te, pas, pas.

7 Joc – Mingea muzicală

Lucrează în grup. Formează alături de colegii tăi un cerc! Unul dintre voi trebuie să bată toba mai rar sau mai iute, după cum dorește. Luați o minge din burete și treceți-o din mână în mână de la unul la celălalt în sensul acelor de ceasornic. Când toba este bătută rar, mingea va trece cu mișcări lente de la un copil la altul. Dacă ritmul se accelerează, atunci mingea va fi pasată mai alert. În momentul în care copilul care bate toba se oprește din bătut, cel care tocmai a primit mingea îi ia locul.

8 Joc – Urmează ritmul concertului!

Lucrează în grup. Așezați-vă cu toții într-un cerc. Unul dintre voi începe jocul bătând din mâini sau din picioare pe un ritm dorit. Copilul din dreapta va trebui să copieze gesturile colegului, producând exact aceleași sunete. Următorul copil va face același lucru și jocul va continua până când toată clasa va reuși să participe la concert.

- 9 Interpretează cântecul „Săniuța”, însoțind cântarea de două jucării muzicale: una pentru silabe lungi și alta pentru cele scurte.

Săniuța

- după auz -

* *
*

Hai la joa - c - a - fa - ră, Să - ni - u - ța mea, Hai la joa - c - a - fa - ră,
Că nu vom că - dea. Ui - te - n - cep să mear - gă Să - nii cu co - pii,
La, la, la, la, la, la, La, la, la, la, la,
Hai, a - lear - g - a - lear - gă, De ei să te ții.
La, la, la, la, la, la, De ei să te ții.

10 JOC – Deschide urechea bine!

Lucrează în grup. Împărțiți-vă în două grupe. Prima grupă va cânta piesa muzicală „Săniuța”, iar cealaltă va trebui să recunoască sunetele lungi și scurte. Respectați următoarea regulă: bateți din palme la sunetele scurte și pocniți din degete la cele lungi.

- Reluați jocul și pentru cântecul de mai jos, respectând aceleași reguli!

Ceasul

- după auz -

Muzica: Alexandru Voevidca

Moderato

mf

1. Tic, tac, tic, tac, ba - te cea - sul ne - n - ce - tat,
2. Tic, tac, tic, tac, zi - ce cea - sul tot me - reu,
3. Tic, tac, tic, tac, cea - sul nu ba - te - n za - dar,
Scoa - lă - te, co - pi - le, vre - mea - i de - n - vă - țăt.
Vre - mea tre - ce iu - te, iu - te cum bat eu.
Cel ce nu în - va - ță nu e bun șco - lar.

Audiază!

- *Für Elise* de Ludwig van Beethoven

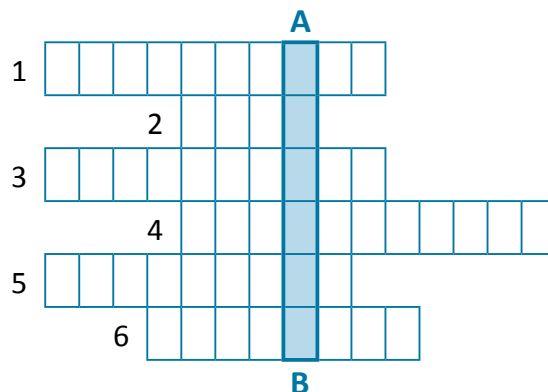
Recapitulare

1 Rezolvă rebusul de mai jos.

ORIZONTAL

1. Se dansează de Sânziene.
2. Începe întotdeauna cu piciorul stâng și are patru pași înainte și patru înapoi.
3. Obicei popular de aducere a ploii.
4. Dans popular din Ardeal care se dansează în perechi.
5. Păpușă din lut cu trăsături masculine.
6. Ciuleandra, Brașoveanca, hora, Scaloianul sunt dansuri

De la A la B: Este foarte bun pentru sănătate și te ajută să te relaxezi pe ritmul unei melodii.

2 Lucrează în perechi. Alege un coleg care să bată din palme pe un ritm inventat de el. După ce ascuți cu atenție, este rândul tău să reproduci întocmai ritmul respectiv.

3 Înlocuiește silabele cântecului de mai jos cu „ra-ar”, „pas”, respectiv „iu-te”, ținând cont de codul muzical alăturat.

ra-ar	pas	iu-te
sunet lung	sunet mediu	sunete scurte

Vulpea și găștele

- după auz -

Muzica și versurile: Ana Matora - Ionescu

1. Ghi, ga, ga, ghi, ga, ga, Gâș - te - le prin iar - bă stau la sfat,
2. Ghi, ga, ga, ghi, ga, ga, Vi - ne ho - țe - ma - n-a - dul - me - când,
3. Ghi, ga, ga, ghi, ga, ga, Tot ca ea, și - re - te, hai și noi,

- Ghi, ga, ga, ghi, ga, ga, Vul - pe - și fa - ce pla - nuri de fu - rat.
 Ghi, ga, ga, ghi, ga, ga, Fu - ră câ - te - o gâș - că, rând pe rând.
 Ghi, ga, ga, ghi, ga, ga, Să a - du - cem gâș - te - le - na - poi.

PORTOFOLIU

4 Realizează o carte sau o prezentare Power Point cu ilustrații care să cuprindă trei cântece, la alegere, colinde și cântece din folclorul copiilor. Poți folosi coli cu versurile scoase la imprimantă. Învăță unul care îți place cel mai mult.

AUTOEVALUARE

Verifică dacă:

- ai așezat corect strofele celor trei cântece;
- nu există greșeli de scriere/ redactare;
- ai realizat desene sau ai folosit imagini potrivite fiecărui cântec;
- ai poziția corectă în timpul cântatului;
- știi versurile unuia dintre ele;
- respecti melodia cântecului.

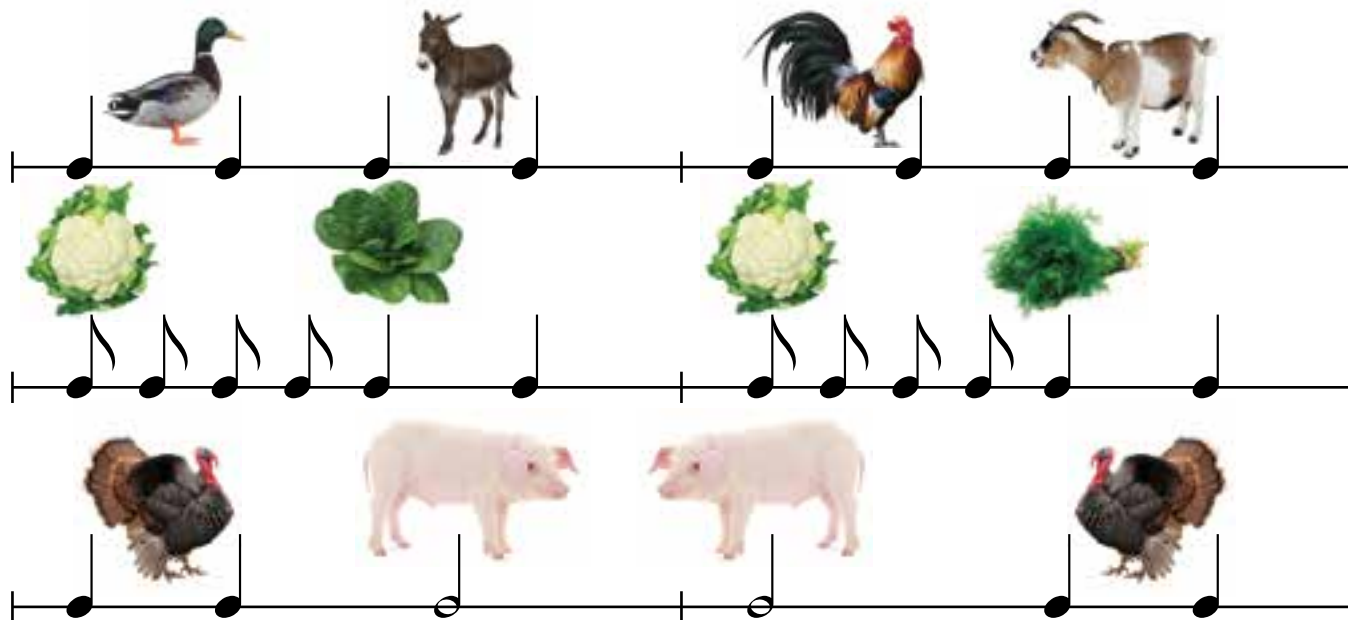
Evaluare

Mara și Radu s-au înscris la concursul „Cine știe câștigă”. Participă și tu alături de ei!

- 1 Ce transmit colindele de Crăciun?
Transcrie variantele corecte.
a) urări de sănătate;
b) bucuria Învierii Mântuitorului;
c) bucuria Nașterii Mântuitorului;
d) urări de împlinire a dorințelor în noul an.
- 2 Dă trei exemple de colinde.
- 3 Notează titlurile a trei cântece din folclorul copiilor.
- 4 Scrie trei exemple de dansuri populare în care regăsim coregrafii cunoscute.
- 5 Descoperă ritmul fermei bunicului Mariei. Redă-l mai întâi cu numele animalelor, respectiv, legumelor, apoi prin „ra-ar”, „pas” ori „iu-te”.
Nu uita codul muzical!

ra-ar	pas	iu-te
		
sunet lung	sunet mediu	sunete scurte

Cum te poți aprecia	1	2	3	4	5
Foarte bine	3 variante	3 colinde	3 cântece	3 dansuri	3 rânduri muzicale
Bine	2 variante	2 colinde	2 cântece	2 dansuri	2 rânduri muzicale
Suficient	1 variantă	1 colind	1 cântec	1 dans	1 rând muzical

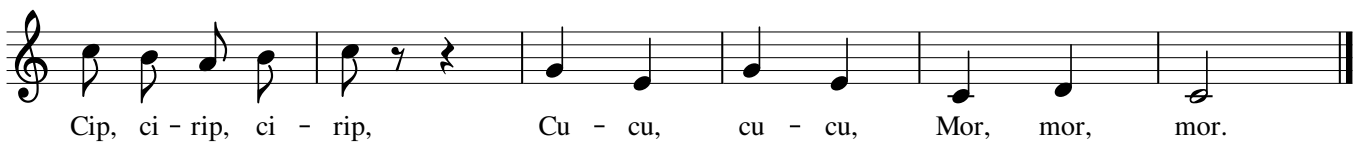
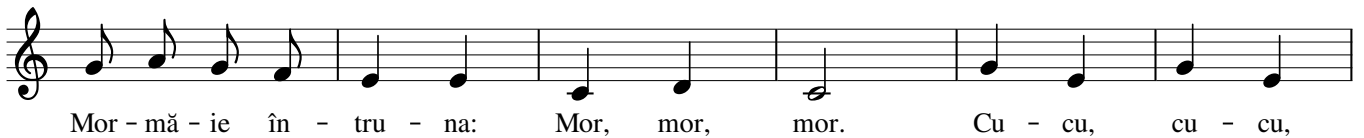
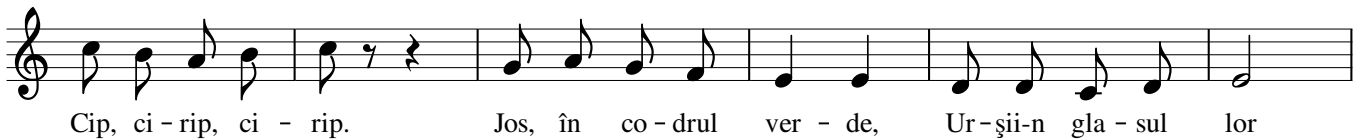
Înălțimea sunetelor muzicale

Radu și Mara interpretează cu plăcere toate cântecele care vorbesc despre viețuitoare. Tu știi vreunul? Învăță cântecul de mai jos și adaugă-l în repertoriul tău de piese muzicale despre animale!

Prietenii cântăreți

- după auz -

Muzica și versurile: Ana Motora-Ionescu

- Ce sunete emise de viețuitoare sunt în textul cântecului de mai sus? Ție ce sunete din mediul înconjurător îți plac? Imită-le!

 Important

Într-o melodie, **sunetele** urcă și coboară.
Ele pot fi de înălțimi diferite:

- sunete joase (groase);
- sunete înalte (subțiri);
- sunete mijlocii (nici înalte, nici joase).

Cip-cirip!
Sunete înalte
sau subțiri

Cu-cu!
Sunete mijlocii

Mor-mor-mor!
Sunete joase
sau groase

 Vocabular

melodie = înlănțuire plăcută de sunete muzicale care au înălțimi diferite

Misiune muzicală

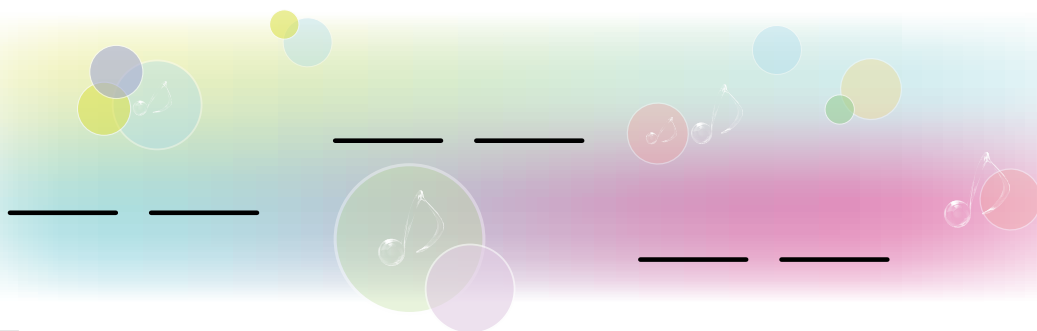
1 Joc – Prietenii cântăreți

Lucrează în grup. Împărțiți-vă în trei grupe: Vrabăuțele, Cucii și Urșii. Respectați indicațiile de mai jos și distrați-vă în timp ce imitați glasul viețuitoarei reprezentative pentru grupa din care faceți parte.

- Ciripiți ca vrăbiuțele, ridicând brațele.
- Cântați cum cântă cucul, ducând brațele drept înainte.
- Mormăiți precum ursul, coborând brațele.

2 Transcrie liniile de mai jos și completează silabele: „cip-cirip”, „mor-mor”, „cu-cu”, acolo unde se potrivesc.

3 Joc – Tobe și clopoței

Lucrează în grup. Împărțiți-vă în două grupe: *Grupa clopoțelilor* și *Grupa tobelor*. Interpretați piesa muzicală „Prietenii cântăreți”, sunând din clopoței pe sunetele înalte și bătând la tobe pe sunetele joase.

4 Unde auzim în natură sunete înalte sau joase?

Transcrie propozițiile de mai jos, completând spațiile libere.

- Un avion, un rinocer, un elefant produc sunete
- Un șoarece, o pasăre, un fluiet produc sunete
- Copiii și femeile au, în general, voci, iar bărbații voci

Știați că ...?

- În natură, tot ce vibrează și mișcă produce un sunet. Urechea transmite creierului un semnal pe care noi îl interpretăm ca și cum ar fi un **sunet**.
- În jurul nostru, există sunete plăcute auzului și sunete neplăcute acestuia, numite și zgomote.

5 **JOC** – Scărița muzicală

Urmărește scărița sunetelor, realizată mai jos, pentru a vedea cum urcă și coboară melodia din cântecul pe care tocmai l-ai învățat. În timp ce intonezi piesa muzicală „Prietenii cântăreți”, arată cu mâinile mersul melodic întâlnit.

Prietenii cântăreți

6 Interpretează „Ceartă mare”, arătând cu mâinile cum urcă și coboară sunetele din acest cântec. Apoi, desenează o scăriță muzicală prin care să reprezinți mersul melodiei de mai jos.

Ceartă mare

- după auz -

Muzica și versurile: Mirela Rizea Marinescu

1. Cear-tă ma-re-n-tre ur-zici, Nu a-puci ni-mic să zici Ți - pă, ur - lă, se ur - zi - că,
2. Au fă-cut a - tâ - ta caz Că sunt verzi de la ne-caz. În bu - că - tă - ri - e - a - cum, -

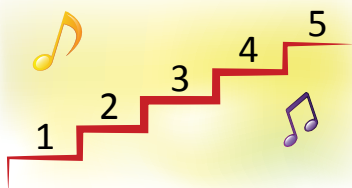
Nu știu lu - mea ce - o să zi - că... Ur - zi - cu - ța cea bă - tră - nă Nu se la - să la cea ju - nă.
Nu e li - niș - te nici - cum. Le-am bă - gat în a - pă fiar - tă Să le în - tre - rup din cear - tă.

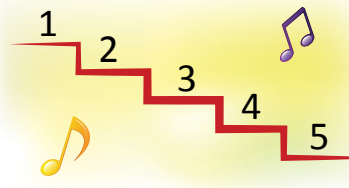
E a - șa de ar - ță - goa - să! Ea se cre - de mai fru - moa - să.
Chiar de nu mai sunt fru - moa - se, E - le sunt foar - te gus - toa - se!

7 Joc – Numărători muzicale

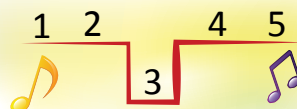
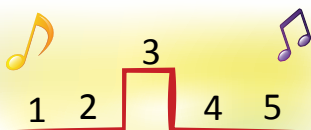
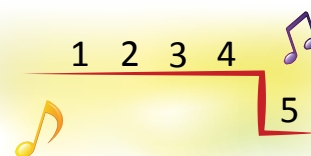
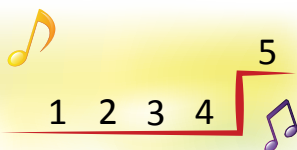
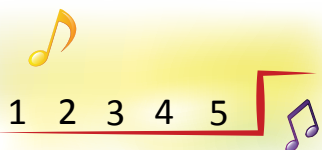
- Numără până la cinci, cântând din ce în ce mai sus:

- Numără până la cinci, cântând din ce în ce mai jos:

- Numără până la cinci, respectând înălțimea de pe scară a fiecărei cifre:

8 Joc – Deschide urechea bine!

- **Lucrează în perechi.** Alege un coleg care să reprezinte pe o scăriță dacă cifrele de la 1 la 5, pe care le vei cânta urcă, rămân pe loc sau coboară.

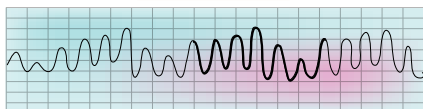
- Numără până la cinci, intonând cifrele pe înălțimea dorită.
- Pentru mai mult amuzament, puteți face schimb de rol.

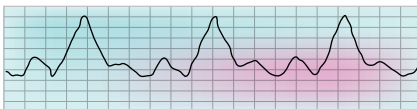
Știați că ...?

- Pe măsură ce oamenii înaintează în vârstă, posibilitatea de a recepționa **sunetele înalte** scade.
- Atunci când le aud, câinii sunt deranjați de sunetele înalte.
- În funcție de înălțime, vibrațiile sunetelor au forme diferite.

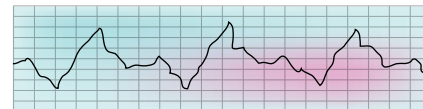
Sunet fluier

Sunet soprană

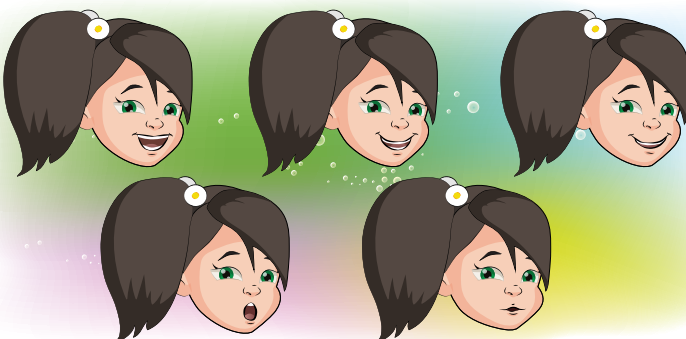
Sunet pian

9 Atelier de creație – Fabricanții de sunete

- Observă imaginea alăturată. Descoperă ce sunet emite Mara, în funcție de cum deschide gura.

- Cum sună vocea ta: subțire, mediu sau gros?
Cântă o piesă muzicală preferată și înregistrează-te! Ascultă înregistrarea. Cum ți se pare vocea ta?
Dacă este diferită de cea pe care o cunoști tu, acest lucru se întâmplă pentru că noi nu ne auzim niciodată vocea așa cum o aud cei din jur. Ei percep doar o parte din vocea noastră și anume, sunetele pe care le emitem pe gură, în timp ce noi auzim și sunetul care se transmite către oasele craniului, direct la ureche.

- Ce deosebește sunetele înalte de cele joase?

Ia o bucată lungă de elastic, întinde-o și ciupește-o. Observă ce se întâmplă. Fă același lucru cu o bucată scurtă de elastic. Ai descoperit că înălțimea sunetului depinde de numărul de vibrații?

- Cum poți modifica înălțimea sunetului?

Ia o sticlă goală. Suflă cu putere peste gura sticlei. Ce observi?

Coloana de aer din sticlă va începe să vibreze și se va auzi un sunet.

Toarnă în sticlă puțină apă, apoi suflă din nou.

Ascultă sunetul obținut.

Pentru a produce sunete variate, ia mai multe sticle și pune cantități diferite de apă.

Ce se întâmplă cu sunetul când a crescut cantitatea de apă?

- Ce se întâmplă când sunetele sunt puternice?

Observă experimentul din manualul digital!

INVESTIGAȚIE – Muzică sau zgomot? - Cum poți crea sunete sau zgomote?

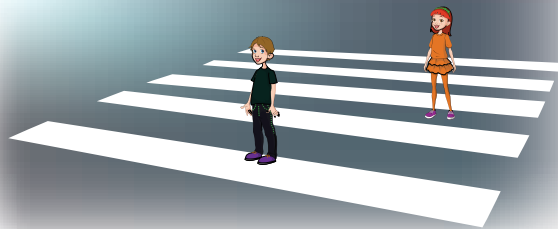
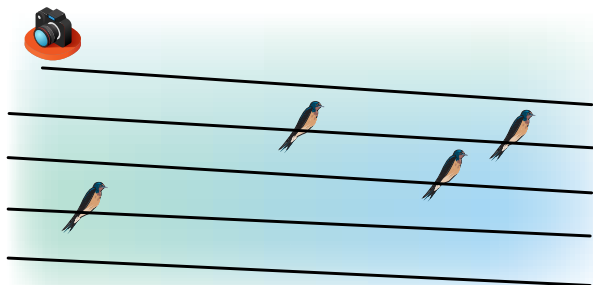
Activitate în echipă – Lucrați în grupe de 4 elevi.

Materiale necesare: sticle, cutii, pahare, boabe de fasole, monede, creioane, bețe de lemn, rigle, pixuri și alte obiecte.

Modul de lucru	Recomandări pentru reușită	iu-te	pas	ra-ar															
1. Stabiliți împreună cu doamna/ domnul învățător o listă cu presupuneri (ipoteze) despre ce produc obiectele din jur prin lovire, ciocnire, atingere, frecare, răzuire, scuturare, agitare, zgâriere, suflare, rupere, înșurubare/ deșurubare, umflare, mângâiere, tragere/ împingere sau ciupire.	<ul style="list-style-type: none"> Unele obiecte emit sunete, iar altele zgomote. Dacă puteți cânta cu vocea ceea ce produce obiectul asupra căruia se aplică una din acțiunile enumerate în partea stângă, atunci înseamnă că el a emis un sunet. Considerați înălțimea și durata sunetelor atunci când le descrieți. Apreciați durata zgomotului atunci când îl auziți. Zgomotele nu pot fi clasificate după înălțime ca și sunetele! 																		
2. Loviți, două câte două, obiectele între ele și ascultați ce se aude. Puteți folosi și palma pentru lovire, dacă veți dori, ori puteți agita sau întreprinde oricare altă acțiune enumerată mai sus.	<ul style="list-style-type: none"> Aplicați lovituri respectând diverse ritmuri pentru a asculta calitatea sunetelor/ zgomotelor produse. <p>Exemple:</p> <p><i>Cutii de plastic cu capac (lovire)</i></p> <p><i>Băț de lemn cu pahar de apă (lovire)</i></p>																		
3. Notați ceea ce observați într-un tabel asemănător:																			
4. Alegeți un cântec pe care îl știți foarte bine și acompaniați-l de sunetele potrivite, descoperite la pasul 2.	De exemplu: Pe versul <i>Melc, melc, codobelc/ Scoate coarne bourești</i> , acompaniați-vă de obiectele care scot sunete groase, lungi și scurte. Apoi acompaniați-vă de obiectele care produc zgomote.																		
5. Acompaniați același cântec de zgomote descoperite la pasul 2.																			
Ce am aflat?	AUTOEVALUARE																		
<ul style="list-style-type: none"> Care sunt însușirile obiectelor care produc sunetele înalte/ medii/ joase? Care sunt caracteristicile obiectelor care emit cele mai plăcute sunete? Ce fel de sunete ar fi potrivite pentru a însoți un cântec? 	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>DA</th> <th>NU</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ați folosit toate obiectele pe care vi le-ați propus?</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Ați notat în tabel informațiile pentru fiecare situație?</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Ați formulat concluziile referindu-vă la toate tipurile de materiale?</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Fiecare și-a realizat sarcinile individuale și a ajutat în echipă?</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>				DA	NU	Ați folosit toate obiectele pe care vi le-ați propus?			Ați notat în tabel informațiile pentru fiecare situație?			Ați formulat concluziile referindu-vă la toate tipurile de materiale?			Fiecare și-a realizat sarcinile individuale și a ajutat în echipă?			
	DA	NU																	
Ați folosit toate obiectele pe care vi le-ați propus?																			
Ați notat în tabel informațiile pentru fiecare situație?																			
Ați formulat concluziile referindu-vă la toate tipurile de materiale?																			
Fiecare și-a realizat sarcinile individuale și a ajutat în echipă?																			

Portativul și cheia SOL

Mara și Radu fac un exercițiu de imaginație. Pentru Mara, firele de telegraf sau trecerea de pietoni par a forma un portativ. Pentru Radu, păsările sau trecătorii par a fi note muzicale.
Tu cu ce ai asemăna portativul sau notele muzicale?

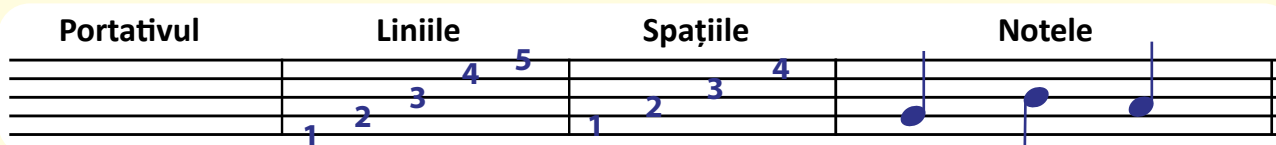
Important

Portativul este un grup de cinci linii drepte, orizontale și egal distanțate între ele.

Liniiile și **spațiile** portativului se numără de jos în sus, ca treptele unei scări.

Pe portativ se scriu **note muzicale**.

Notele muzicale sunt așezate pe liniiile și pe spațiile portativului. Ele sunt reprezentarea grafică a sunetelor muzicale și arată înălțimea lor.

Cheia SOL reprezintă un semn grafic care se scrie la începutul portativului.

Cheia SOL este formată dintr-un *melc*, o *fundită* și un *bastonaș*.

Știi? Așa cum firele de telegraf sunt susținute de stâlpul de telegraf, la fel și notele muzicale...

... sunt *susținute* la începutul portativului de către cheia SOL.

Misiune muzicală

- 1 Numerotează pe caietul de muzică liniile, apoi spațiile unui portativ.
 - Câte note muzicale se pot scrie pe liniile portativului? Dar pe spațiile acestuia?

2 Joc – Găsește-ți loc pe portativ

Lucrează în grup. Pe parchetul clasei, de la un capăt la altul, așază alături de colegii tăi cinci fâșii de pânză ca să construiești un portativ. După ce v-ați făcut propriul portativ în clasă, este timpul să intrați în rolul notelor muzicale și al cheii SOL.

La semnalul profesorului, fiecare elev trebuie să își găsească loc pe portativ.

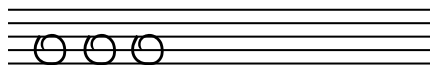

Știați că ...?

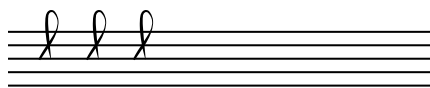
- Notele muzicale reprezintă pentru muzică ceea ce literele reprezintă pentru vorbire.

3 Scrie după model:

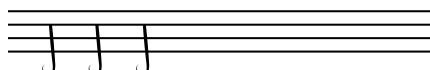
a) un rând cu melcișori;

b) un rând cu fundițe;

c) un rând cu bastonașe;

d) un rând cu cheia SOL.

- 4 **Lucrează în grup.** Împărțiți-vă în patru grupe: *Artiștii*, *Matematicienii*, *Specialiștii în cuvinte*, *Arhitecții*. Fiecare grup trebuie să descrie portativul și cheia SOL, ținând cont de profesia care denumește grupul.

Ghici ghicitoarea mea: *Care cheie nu deschide nicio ușă?*

5 Atelier de creație PORTOFOLIU

- Realizează, printr-un desen sau colaj, portretul cheii SOL.
Indicație: ține cont de locul cheii SOL pe portativ, de denumirea ei și de semnele grafice din care este alcătuită.

Sunetul și nota SOL

Mara a scris câteva versuri dedicate lui Radu. Citește-le, apoi repetă silaba scrisă cu majuscule.

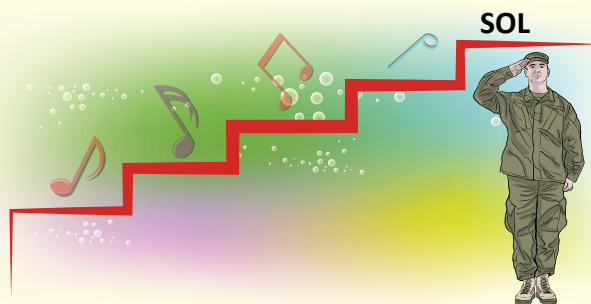
Radu a primit odată
Un SOL-dat de ciocolată.
N-a-ndrăznit să îl mănânce –
L-a schimbat pe turtă dulce!

Important

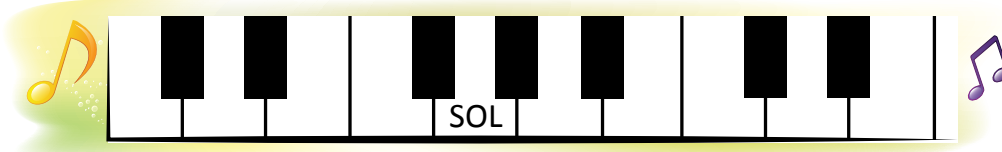
Nota **SOL** se scrie pe a doua linie a portativului.

De pe aceeași linie cu nota SOL, pornește și melcișorul de la care se începe scrierea cheii SOL.

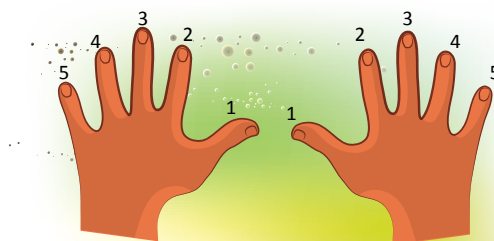
Misiune muzicală

- 1 Scrie un rând cu nota SOL. Nu uita să scrii cheia SOL la începutul portativului!
- 2 Alcătuieste trei propoziții în care „sol” să aibă înțelesuri diferite.
- 3 Cântă pe claviatură nota SOL.

Știați că ...?

- Pianul și clavieta intră în categoria instrumentelor cu claviatură. La pian se cântă cu ambele mâini și cu toate cele cinci degete care sunt numerotate de la 1 la 5.

mâna stângă

mâna dreaptă

- 4 Interpretează piesa muzicală de mai jos, însoțind cântarea cu elemente de percuție corporală.

Muzica și versurile: Mirela Rizea Marinescu

Pe-o cren-gu - ță de a - lun, Do - uă vră - bi - u - țe Se dau hu - ță fre - do - nând

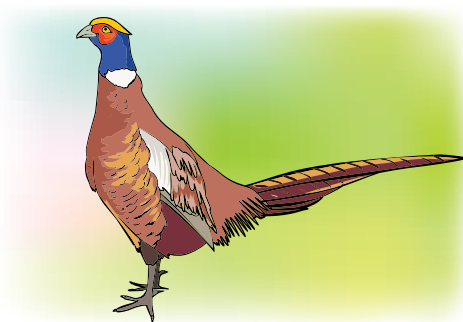
Cân - te - ce dră - gu - țe. Soa - re - le - a - u - riu pri - veș - te Su - râ - zând u - șor.

Ar vrea și el să co - boa - re Pe cren - gu - ță lor.

5 Joc – Fazan

Joacă-te „Fazan” alături de colegii tăi. Porniți de fiecare dată jocul de la un cuvânt care să înceapă cu SOL.

- 6 Interpretează, din nou, cântecul „Pe-o crenguță de alun”, înlocuind silabele cu „iu-te”, „pas”, respectiv „ra-ar”.

Poți însoți cântarea cu elemente de percuție corporală. Reamintește-ți că sunetele muzicale pot fi mai scurte, medii sau mai lungi.

pas	iu-te	ra-ar
		
sunet mediu	sunete scurte	sunet lung

7 Atelier de creație

Inspiră-te din versurile cântecului „Pe-o crenguță de alun” și realizează un desen. Alege un coleg care să dea un nume lucrării tale. Este potrivit acest nume pentru desenul tău?

- 8 Lucrează în grup.** Formează un cerc alături de colegii tăi. Interpretați cântecul de mai jos, însoțindu-vă cântarea de mișcări: când spuneți „Bună dimineața!” faceți o reverență, zâmbiți unii altora, apoi învârtiți-vă câte doi.

Bună dimineața!

- după auz -

Muzica și versurile: Mirela Rizea Marinescu

1. Bu - nă di - mi - nea - ța! Ve - sel îți zâm - besc, Bu - nă di - mi - nea - ța!
2. Bu - nă di - mi - nea - ța! Căr - ți - le-mi șop - tesc, Bu - nă di - mi - nea - ța!

Când te în - tâl - nesc. Bu - nă di - mi - nea - ța! Mă - na ți-o în - tind,
Când le răs - fo - iesc. Bu - nă di - mi - nea - ța! A - cum sunt voi - nic,

Refren

Bu - nă di - mi - nea - ța! Căci nu sunt ti - mid. 1.2. Fi - e - ca - re zi îmi pa - re
Nu-mai ur - su - le - țul A ră-mas pi - tic.

ca o sâr - bă - toa - re, Când sunt cu ai mei co - legi și doam-na-n-vă - ță - toa - re.

- 9** Reprezintă pe o scăriță muzicală cum urcă și coboară sunetele din cântecul „Bună dimineața!”. Scrie pe fiecare treaptă silabele corespunzătoare.

- 10** De câte ori ai întâlnit nota SOL în cântecul de mai sus?

- Împarte acest număr la 3, apoi adună la rezultat triplul lui 10 și vei afla câte cântece ai învățat până acum la *Muzică și mișcare*.
- Scrie totul într-o singură operație matematică. Folosește-te și de parantezele rotunde.

Sunetul și nota MI

Mara și Radu au identificat pe portativul de mai jos o notă muzicală nouă. Citește silaba de sub prima notă muzicală care îți este necunoscută.

Pi - si - cu - ța mea **mi** - cu - ța S-a lo - vit la o lă - bu - ța.

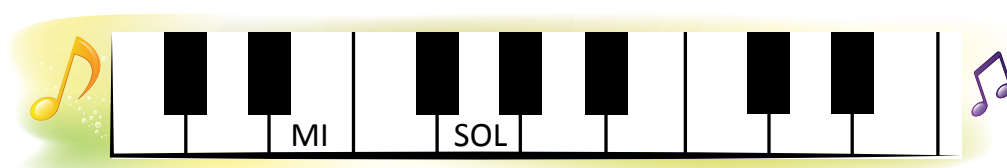
Important

Nota **MI** se scrie pe prima linie a portativului.

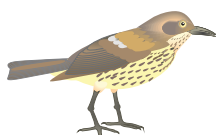
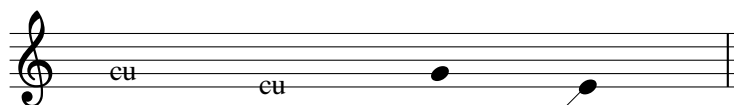

Misiune muzicală

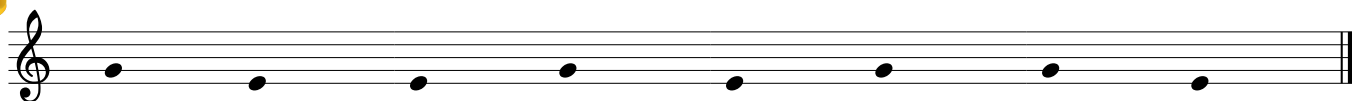
- 1 Scrie un rând cu nota MI. Nu uita să scrii cheia SOL la începutul portativului!
- 2 Cântă pe claviatură notele SOL și MI.

- 3 Observă portativul de mai jos și imită cântecul cucului. Care notă muzicală indică un sunet mai jos?

- 4 Copiază notele de pe portativul de mai jos și scrie dedesubtul fiecăreia denumirea corectă.

5 **JOC** – **Ecou muzical**

Lucrează în grup. Împărțiți-vă în două grupe: cea a fetelor, respectiv a băieților. În cântecul de mai jos, fetele vor cânta pe nota SOL, iar băieții pe nota MI.

Chemarea cucului

Cu - cu, cu - cu, cu - cu, SOL, MI, SOL, MI, SOL, MI.

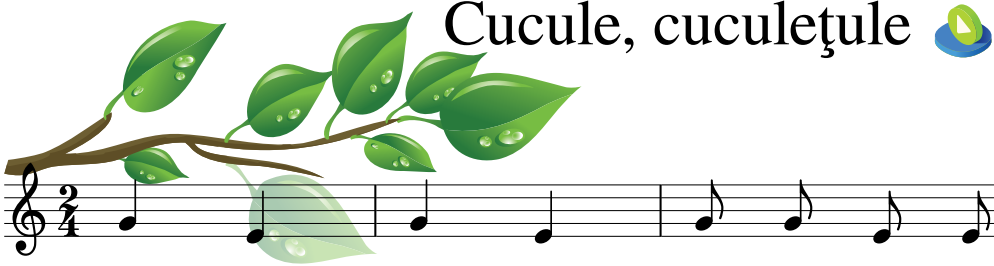
6 **JOC** – **Ștafeta muzicală**

Intonează alături de colegii tăi exercițiul muzical de mai jos.

Fiecare dintre voi va cânta până la următorul semn de respirație reprezentat prin virgulă.

La semnul prelungiți sunetul.

7 Interpretează cântecul „Cucule, cuculețule”, ducând brațele înainte pe nota SOL și puțin mai jos pe nota MI.

Cucule, cuculețule

Cu - cu, cu - cu, co - drul su - nă. Cu - cu!
 Ne a - du - ce ves - te bu - nă. Cu - cu!
 Co - drul ve - sel se tre - zeș - te. Cu - cu!
 Cu - cu cân - tă și doi - neș - te. Cu - cu!
 SOL, MI, SOL, MI, SOL, SOL, MI, MI, SOL, MI,
 SOL, MI, SOL, MI, cân - tă și co - pi - ii.

8 **Lucrează în grup.** Alături de colegii tăi, interpretează din nou cântecul de mai sus, înlocuind silabele cu „pas”, respectiv „iu-te”. Însușește-te în cântarea ta de ritmul unei jucării muzicale.

9 Acompaniază-te cu o jucărie muzicală în interpretarea cântecului „Gâză, găză mică”.

Gâză, găză mică

Din folclorul copiilor

Gâ - ză, gă - ză mi - că, Hai în tră - su - ri - că,
Să te duc pe lun - că, La ma - ma la mun - că,
Să-ți dau boa - be mul - te, Mul - te și mă - run - te.

10 Atelier de creație

Lucrează în grup. Alături de colegii tăi construiește o trăsuriță pentru găza din cântecul de mai sus. Folosiți-vă imaginația și realizați trăsurița cu diverse materiale din natură.

11 Joc – Dirijorul Turbo

Alege alături de colegii tăi un dirijor. La sunetele mai înalte din cântecul „Melc, melc, codobelc”, dirijorul va ridica bagheta, iar la cele mai joase o va coborî. Fiți atenți la semnalul de început și respectați în interpretarea voastră indicațiile dirijorului.

Melc, melc, codobelc

Din folclorul copiilor

Melc, melc, co - do - belc, Scoa - te coar - ne bo - u - rești Și te du la bal - tă

Și bea a - pă cal - dă. Și te du la Du - nă - re Și bea a - pă tul - bu - re.

Și te su - ie pe buș - tean Și mă - nân - că le - uș - tean.

Recomandare

- Vizionează desenele animate **Turbo**. Care este cel mai mare vis al melcului Turbo? Dar al tău? Ce faci pentru a-ți împlini visul?

Sunetul și nota LA

Mara și Radu s-au amuzat lecturând „Cartea cu Apolodor” de Gellu Naum.

Tu ai citit această carte? Ți-a plăcut? Ce părere ai despre Apolodor, pinguinul căruia îi era dor de frații săi din Labrador?

Important

Nota **LA** se scrie pe al doilea spațiu al portativului.

Știi că instrumentele muzicale se pot acorda cu ajutorul **diapazonului**? Acesta este format dintr-o bară de oțel în formă de litera U și emite sunetul **LA** atunci când este lovit.

Misiune muzicală

- 1 Scrie un rând cu nota LA. Nu uita să scrii cheia SOL la începutul portativului!
- 2 Cântă pe claviatură notele SOL, MI și LA.

Știați că ...?

- În anumite zone ale țării, oamenii spun în loc de „a se spăla”, „a se la”.

- 3 Lucrează în grup.** Alături de colegii tăi, cântă piesa muzicală de mai jos, sunând din clopoțel atunci când interpretați silabele corespunzătoare notei LA.

Clopoțelul

Clic, clic, clo - po - țe - lul Ve - sel a su - nat,
Su - nă de in - tra - re Ca să în - vă - țăm,

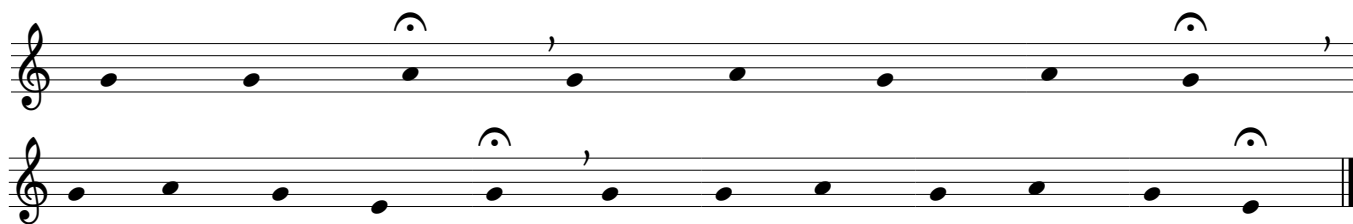

Har - nic, sprin - te - ne - lul Pe toți ne-a che - mat.
A - poi de ie - și - re Ca să ne ju - căm.

4 **Joc** – Ștafeta muzicală

Lucrează în grup. Alături de colegii tăi, interpretează în lanț exercițiul de intonație de mai jos. Fiecare dintre voi va trebui să cânte notele de pe un portativ.

Reluați exercițiul până când toți copiii din clasă vor cânta. Amintiți-vă să prelungiți sunetul la semnul dinaintea virgulei și să respirați la virgulă.

- 5 Lucrează în grup.** Intonează următorul exercițiu muzical. Apoi, desenează o scăriță prin care să reprezinti mersul melodiei cântate. Scrie pe fiecare treaptă a scăriței silabele corespunzătoare.

I - ne - luș, cer - ce - luș, Eu te voi gă - si a - cuș.

Audiază!

- Concertul pentru vioară și orchestră în la minor de Antonio Vivaldi

6 **Atelier de creație**

Realizează un desen în urma audierii concertului de mai sus și așază-l lângă cele ale colegilor tăi.

- 7 **Lucrează în grup.** Alături de colegii tăi interpretează cântecul „Stă la geam o păsărică”. De fiecare dată când intonați *Cip, cip, cip*, pocniți din degete. E distractiv, nu-i așa?

Stă la geam o păsărică

Din folclorul copiilor

1. Stă la geam o pă - să - ri - că, Cip, cip, cip! Și-o hră - neș - te
 2. Vi - no, pă - să - ri - că mi - că, Cip, cip, cip! Să-ți dau boa - be
 3. Pă - să - ri - ca-i mul - țu - meș - te, Cip, cip, cip! Și la geam îi

I - o - ni - că, Cip, cip, cip! Cip, cip, cip, cip, cip, cip, cip, cip, cip!
 și pâi - ni - că. Cip, cip, cip! Cip, cip, cip, cip, cip, cip, cip, cip, cip!
 ci - ri - peș - te. Cip, cip, cip! Cip, cip, cip, cip, cip, cip, cip, cip, cip!

- Ce alte cântece din folclorul copiilor mai știi?
- Citește notele din cântecul de mai sus.
- Ce notă se scrie pe prima linie de sub nota LA?

- 8 Interpretează din nou cântecul de mai sus, înlocuind silabele inițiale cu „iu-te”, „pas”, respectiv „ra-ar”.

iu-te	pas	ra-ar
		
sunete scurte	sunet mediu	sunet lung

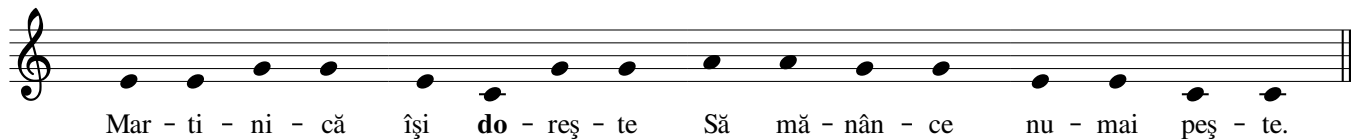
- 9 **Joc** – Statuile muzicale

Lucrează în grup. Alături de colegii tăi, împărțiți-vă în trei grupe. Apoi, luați cu toții postura unor statui. Fiți cât mai creativi în alegerea poziției! Fiecare grupă va cânta câte o strofă a cântecului „Stă la geam o păsărică”, iar *Cip, cip, cip!* va fi cântat de către toți copiii. Atenție! Aveți voie să vă mișcați doar când cântați, apoi redeveniți statui.

Sunetul și nota DO1

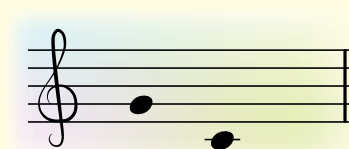
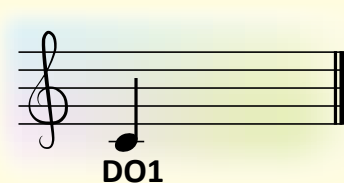
Radu merge adesea la pescuit cu tatăl său. Are experiență mai mult în laude pescărești decât în pești prinși de el. Mai nou, spune tuturor că a prins o doradă. Ha-ha-ha! Dorada nu trăiește la noi în țară. Tu știi unde întâlnim acest pește?

Important

Nota **DO1** se scrie pe o liniuță scurtă, suplimentară (ajutătoare), care se desenează sub portativ, la distanță de un spațiu față de prima linie a portativului. Nota **DO1** se află pe prima treaptă a scăriței notelor muzicale.

Misiune muzicală

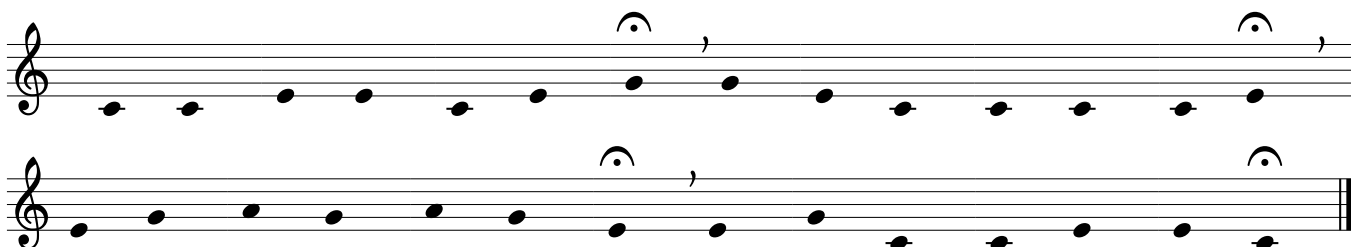
- 1 Scrie un rând cu nota DO1. Nu uita să scrii la începutul portativului cheia SOL!
- 2 Cântă pe claviatură notele DO1, MI, SOL, LA.

- 3 Scrie următoarele note muzicale: SOL, MI, DO1, LA, MI, SOL, DO1.

4 Joc – Ștafeta muzicală

Lucrează în grup. Alături de colegii tăi, cântă în lanț exercițiul de intonație de mai jos. Fiecare dintre voi va trebui să intoneze doar o singură notă. Reluați exercițiul până când toți copiii din clasă vor cânta. Amintiți-vă să prelungiți sunetul la semnul dinaintea virgulei.

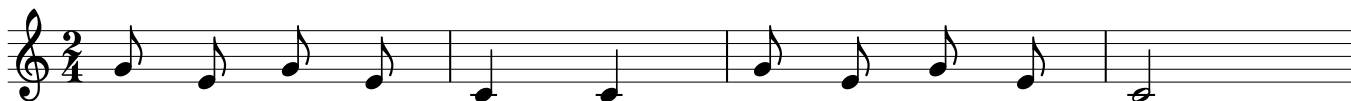
5 JOC – Dialogul sunetelor muzicale

Lucrează în grup. Împărțiți-vă în cinci grupe. Prima grupă joacă rolul povestitorului și cântă versurile în care nu apar denumirile notelor muzicale. Celelalte patru grupe reprezintă notele SOL, LA, MI, DO1 și vor răspunde povestitorului când le vine rândul, cântând doar versurile sau silabele în care apare denumirea fiecăreia.

Dirijorul Do

Muzica și versurile: Ana Motora - Ionescu

Su - ne - te - le toa - te cân - tă-n gla - sul lor.
 Și dis - ci - pli - na - te toa - te cân - tă-n cor.
 E - le se pre - zin - tă pe nu - me - le lor:
 Ia as - cul - tă gla - sul pă - să - re - le - lor!

În - tre e - le în - să DO e di - ri - jor.
 Fi - e - ca - re-as - cul - tă de DO di - ri - jor.
 SOL, SOL, LA, LA, SOL, MI, DO, DO, di - ri - jor.
 Ui - te că și e - le au un di - ri - jor.

6 Desenează o scăriță prin care să reprezinti mersul melodiei din „Dirijorul DO”. Scrie pe fiecare treaptă a scăriței silabele corespunzătoare.

7 Interpretează din nou cântecul de mai sus, înlocuind silabele cu „iu-te”, „pas”, respectiv „ra-ar”.

iu-te	pas	ra-ar
sunete scurte	sunet mediu	sunet lung

8 JOC – Hora notelor muzicale

Lucrează în grup. Formează un cerc alături de colegii tăi.

Cântați cu voioșie și dansați hora notelor muzicale pe melodia din cântecul „Dirijorul DO”. Faceți un pas în față, unul în spate, apoi un pas la stânga și altul la dreapta.

9 Atelier de creație

Lucrează în perechi. Pornind de la versurile cântecului „Dirijorul DO”, realizează alături de un coleg un poster în care să-l prezentați pe dirijorul DO.

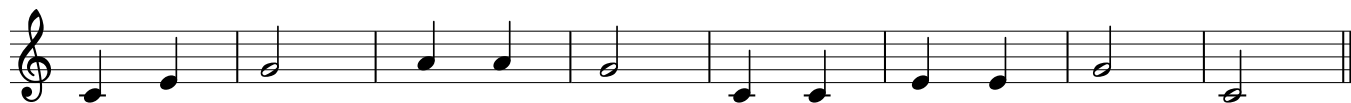
10 Interpretează „Dormi ușor”, arătând cu brațele cum urcă și coboară melodia.

Dormi ușor

Cri, cri, cri, pu - i - șor, Gre - ie - rași îți cân - tă,
Cri, cri, cri, voi - ni - cel, Să crești ma - re, ma - re!

Cri, cri, cri, dormi u - șor, În cân - țări te-a - lin - tă.
Cri, cri, cri, ste - jă - rel Lu - mi - nat de soa - re.

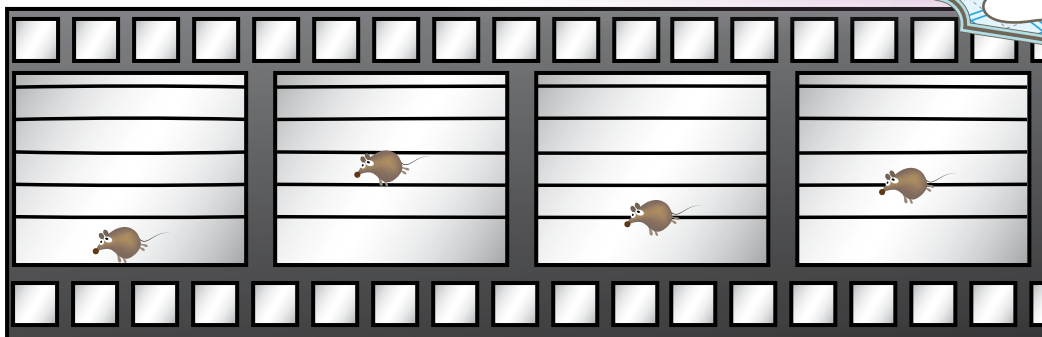
11 Muzica joacă un rol important în lumea filmului. Urmărește poziția șoricelului pe portativ și recunoaște nota ce îi corespunde în fiecare cadru. Continuă filmul început, desenând patru cadre cu un șoricel în locul altor note muzicale.

Meriți o diplomă de compozitor!

Acum, poți spune că ai compus o scurtă melodie.

Intonează-o și dă un nume compoziției tale!

AUTOEVALUARE

Gândește-te la ceea ce ai învățat despre sunetele și notele muzicale. Transcrie și completează enunțurile care urmează:

- Cel mai mult mi-a plăcut
- Mi-a fost ușor să
- Mi-a fost greu să

Sunetul și nota RE

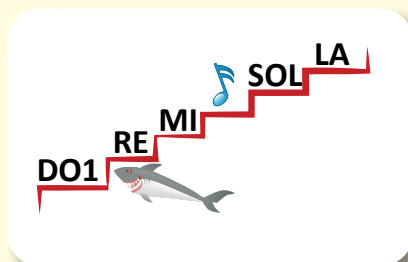

Lui Radu și Marei le plac jocurile de cuvinte. Pentru cuvântul „broască”, ei au găsit trei înțelesuri. Tu câte sensuri ale acestui cuvânt cunoști?

Important

Nota RE se scrie pe spațiul de sub portativ.

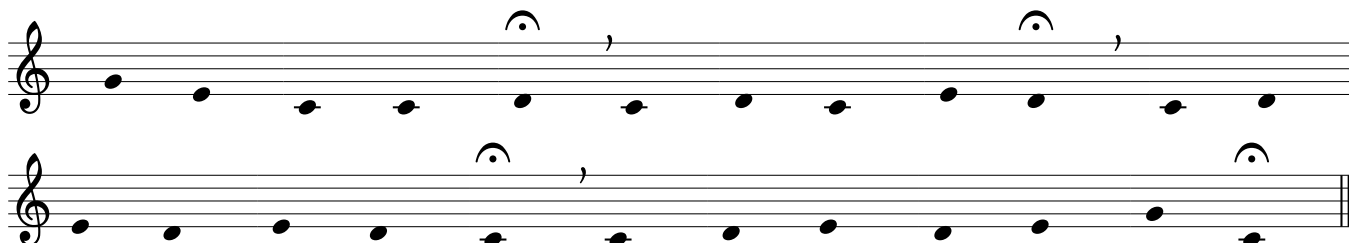
Misiune muzicală

- 1 Scrie un rând cu nota RE. Nu uita să scrii cheia SOL la începutul portativului!
- 2 Caută pe claviatură clapa care corespunde notei RE. Cântă această notă.

3 Joc – Ștafeta muzicală

Lucrează în grup. Alături de colegii tăi, cântă în lanț exercițiul de intonație de mai jos. Fiecare dintre voi va cânta sunetele până la următorul semn de respirație.

Audiază!

- *Bourrée* din *Suita pentru pian* de George Enescu

4 **JOC** – Doi prieteni

Lucrează în perechi. Alături de un coleg cântă piesa muzicală de mai jos. Unul dintre voi va fi rățoiul, iar celălalt cocoșul. Folosiți în interpretarea voastră elemente de percuție corporală sau instrumentală.

Doi prieteni

1. Sunt ră - țe - iul mac, mac, mac, Mac, mac, mac, mac, mac, mac, mac.
2. Îm - pre - u - nă noi cân - tăm: Do, re, do, re, do, re, mi.

Cu co - co - șul mă îm - pac. Mac, mac, mac, mac, mac, mac, mac.
No - te - le să le-n - vă - țăm: Do, re, do, re, mi, re, do.

5 **Atelier de creație**

Confecționează o mască de cocoș sau de rățoi. Vino cu ea la următoarea oră de muzică și mișcare și folosește-o pentru a interpreta rolul tău preferat din cântecul „Doi prieteni”. Cât de amuzant este!

- 6 Interpretează piesa muzicală de mai jos, apoi desenează o scăriță prin care să reprezinți mersul melodiei. Scrie pe fiecare treaptă a scăriței silabele corespunzătoare.

Ursulețul Martinică

Muzica și versurile: Ana Matora - Ionescu

1. Mar-ti - ni - că-i bu - cu - ros Că ști - e cân - ta fru - mos. Toa - tă zi - ua
2. A-n-vă - țat și no - te - le, Ști - e și du - ra - te - le, Ba - te tac - tul,

îi dă zor, Că e ma - re di - ri - jor: Mor, mor, mor, mor, mor, mor.
u - nu, doi Și pe no - te cân - t - a - poi: Do, re, do, do, re, do.

- Citește notele din piesa muzicală de mai sus. Ce notă se scrie pe prima linie după RE?

Lucrează în grup. Alături de colegi, alege un dirijor și cântați „Ursulețul Martinică”. Fiți atenți la bagheta dirijorului care trebuie să indice înălțimea sunetelor. Odată cu dirijorul, porniți și voi cântarea cu brațele sus pentru silabele corespunzătoare notei SOL, apoi mișcați brațele în funcție de înălțimea fiecărei note. Pentru a verifica dacă gesticulați corect, ajutați-vă de scărița muzicală pe care tocmai ați reprezentat cum urcă și coboară sunetele din cântec.

8 Desenează o scară muzicală și aranjează pe ea, ținând cont de înălțimea sunetelor, următoarele note muzicale: SOL, LA, DO1, RE, MI. Cântă notele în ordinea în care le-ai așezat.

9 Interpretează cu duioșie piesa muzicală de mai jos. Tu știi când sărbătorim Ziua femeii? Ce surpriză te-ai gândit să îi faci mamei tale de ziua ei?

De ziua mamei

- după auz -

Cu duioșie

Muzica și versurile: Ana Matora - Ionescu

Ma - mă dra - gă-i zi - ua ta, Drept u - ra - re voi plan - ta

O mlă - di - ță de ste - jar, Să îți creas - că ți - e-n dar,

Ca să-ți a - min - tești prin el Când e - ram eu mi - ti - tel.

PORTOFOLIULI

- Realizează o carte sau o prezentare Power Point cu ilustrații care să cuprindă 3 cântece dedicate mamei. Poți folosi foi cu versurile scoase la imprimantă. Învăță unul dintre ele și prezintă-l colegilor.

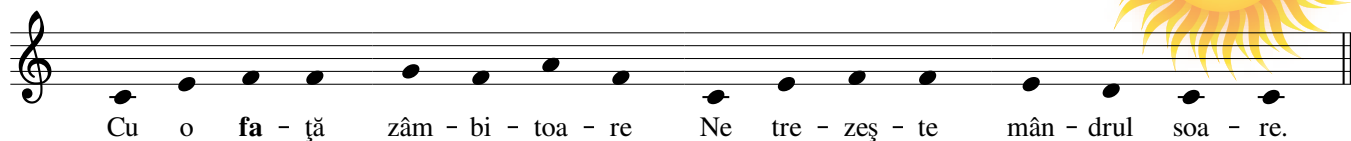
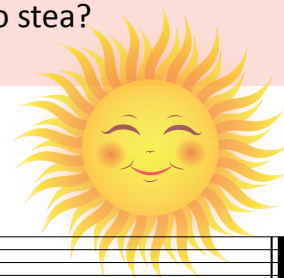
AUTOEVALUARE

Verifică dacă:

- ai așezat corect strofele celor trei cântece;
- nu există greșeli de scriere/ redactare;
- ai realizat desene sau ai folosit imagini potrivite fiecărui cântec;
- ai poziția corectă în timpul cântatului;
- știi versurile unuia dintre ele;
- respecti melodia cântecului.

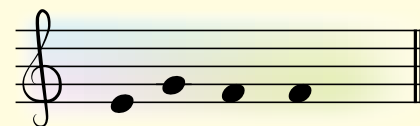
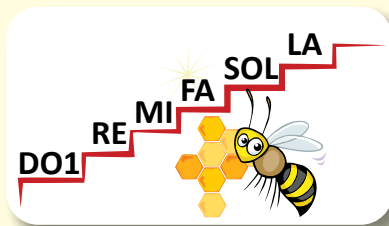
Sunetul și nota FA

Radu și Mara sunt fascinați de Univers. Tu știi că Soarele este o stea?
Ce altceva mai știi despre Soare?

Important

Nota FA se scrie pe primul spațiu al portativului.

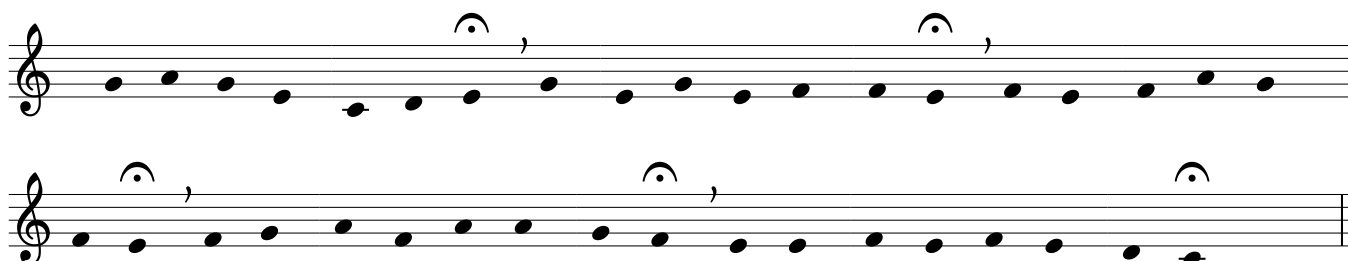
Misiune muzicală

- 1 Scrie un rând cu nota FA. Nu uita să scrii cheia SOL la începutul portativului!
- 2 Caută pe claviatură clapa care corespunde notei FA. Cântă această notă.

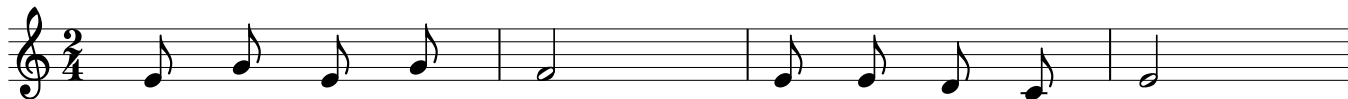
3 Joc – Ștafeta muzicală

Lucrează în grup. Alături de colegii tăi, cântă în lanț exercițiul de intonație de mai jos. Fiecare dintre voi va intona sunetele până la următorul semn de respirație.

- 4 Interpretează cântecul de mai jos, bătând din palme pe sunetul FA. Pentru restul notelor muzicale, bate în bancă cu degetul arătător.

Cântecul notei FA

1. As - tăzi în - vă - țăm un nou cân - te - cel.
 2. Ui - te no - ta FA, cân - tă su - net nou.
 3. În - tre MI, SOL, FA, bi - ne ai ve - nit!

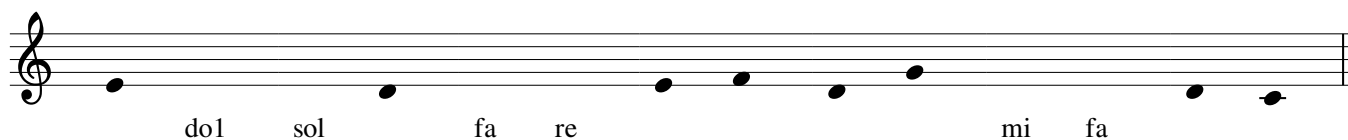
Hai - deți să a - flăm no - te - le din el.
 Bun pri - e - ten, FA su - nă în e - cou.
 Nu te vom ui - ta, cu drag te-am pri - mit.

- Citește notele din piesa muzicală de mai sus. Ce notă se scrie pe următorul spațiu după FA?

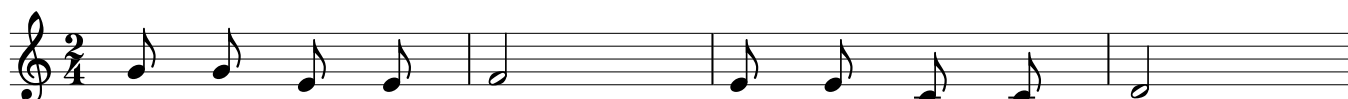
- 5 Cântă din nou piesa muzicală de mai sus, înlocuind silabele cu „iu-te”, respectiv „ra-ar”.

iu-te	ra-ar
	
sunete scurte	sunet lung

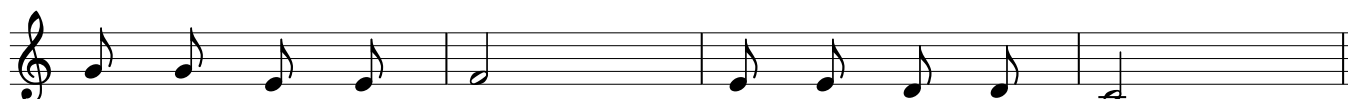
- 6 Copiază exercițiul de mai jos și completează portativul cu notele lipsă, reprezentându-le ca pe celelalte:

- 7 Cântă melodia de mai jos, apoi reprezintă pe o scăriță muzicală cum urcă și coboară sunetele din acest cântec. Scrie pe fiecare treaptă silabele potrivite.

Știu să cânt pe fa Că nu-i greu de fel

Și, cân - tând a - șa, Fac un cân - te - cel.

8 **Joc** – Cine este mai sus decât mine?

Lucrează în perechi. Imaginează-ți că ești o notă muzicală din cele învățate până acum. Cântă denumirea ei. Alege un coleg care să intoneze notele muzicale învățate care se poziționează mai sus decât nota muzicală de la care s-a pornit jocul. Este foarte distractiv!

9 **Joc** – Cine este mai jos decât mine?

Lucrează în perechi. Încipuieste-ți că ești o notă muzicală din cele învățate până acum. Cântă denumirea ei. Alege un coleg care să intoneze notele muzicale învățate care se poziționează mai jos decât nota muzicală de la care s-a pornit jocul. E amuzant, nu-i așa?

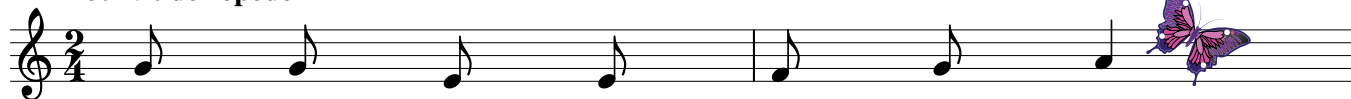
10 **Lucrează în grup.** Interpretează cântecul de mai jos, apoi desenează o scăriță prin care să reprezinti mersul melodiei intonate. Scrie pe fiecare treaptă a scăriței silabele corespunzătoare.

Fluturaș

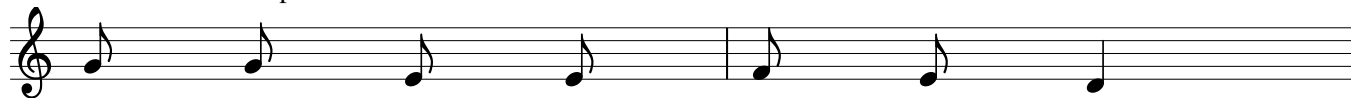
Versuri: Mălina Cajal

Muzica: Constantin Romașcanu

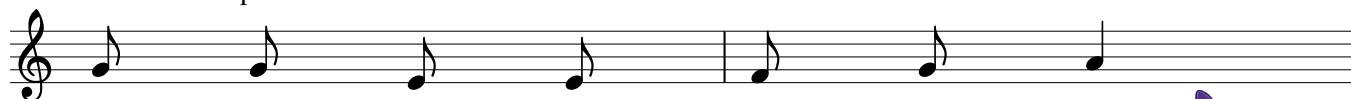
Potrivit de repede

1. Flu - tu - ra - șu - le fru - mos,
2. A - ri - pioa - re - le sub - țiri
3. Tru - pul tău ca - ti - fe - lat

La - să - te pu - țin în jos,
Le pri - vesc și mă tot mir
Tot spre soa - re e che - mat.

Mi - nu - na - te - le cu - lori
Cum de nu se rup de vânt,
Gin - ga - șă făp - tu - ră ești,

Nu se văd prea sus când zbori.
Ori a - tin - se de pă - mânt.
Ca țâș - ni - tă din po - vești.

Vocabular

gingaș = plăpând, firav, delicat, fin

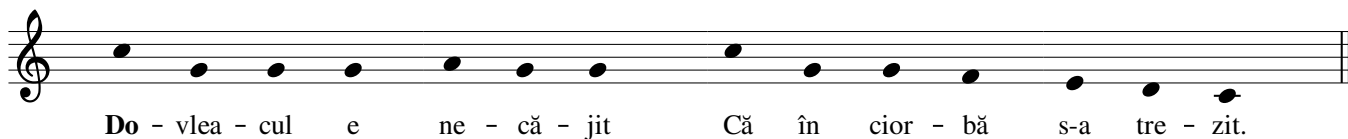
făptură = ființă, vietate, creatură

11 Atelier de creație

Confecționează aripi de fluturaș și adu-le la următoarea oră de muzică și mișcare. Alături de colegii tăi, interpretează cântecul de mai sus, imitând zborul unui fluture.

Sunetul și nota DO2

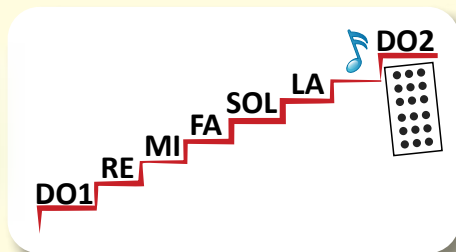
Lui Radu îi place plăcinta de dovleac, iar Mara a făcut din semințe de dovleac un colier pentru mama ei. Dacă ai avea un dovleac, ce ți-ai dori să faci cu el?

Important

Nota DO2 (DO de sus) se scrie pe al treilea spațiu al portativului.

Misiune muzicală

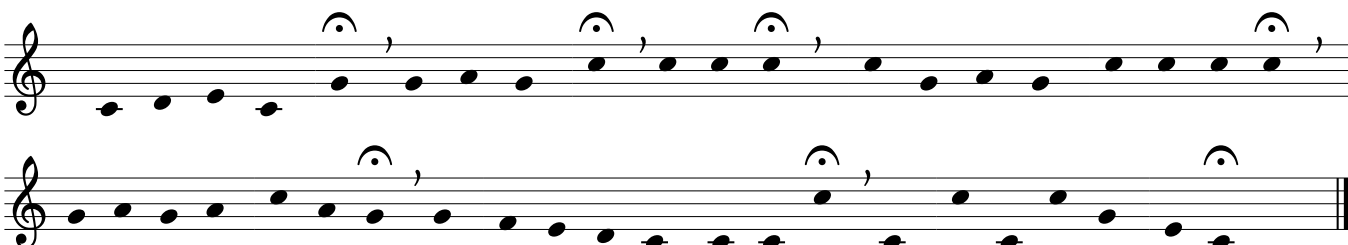
- 1 Scrie un rând cu nota DO2. Nu uita să scrii cheia SOL la începutul portativului!
- 2 Caută pe claviatură clapa care corespunde notei DO2. Cântă această notă.

3 Joc – Ștafeta muzicală

Lucrează în grup. Alături de colegii tăi, cântă în lanț exercițiul de intonație de mai jos. Fiecare dintre voi va intona sunetele până la următorul semn de respirație. Nu uita să prelungești sunetul la semnul dinaintea virgulei.

- 4 **Lucrează în grup.** Interpretează cântecul „Mișcă vântul frunzele”, executând alături de colegii tăi mișcările sugerate de versurile melodiei. Arătați că ați observat nota DO2 în cântec, bătând din palme ori de câte ori o intonați.

Mișcă vântul frunzele

Muzica: Dimitrie Cuclin

Moderato

1. Miș - că vâ - nul frun - ze - le, În - vâr - teș - te mo - ri - le.

2. Ma - ma la plă - cin - te fa - ce, Iar bu - ni - ca lâ - nă toar - ce,

Rân - du - ni - ca pe sus zboa - ră, Iar eu trag zme - ul de sfoa - ră.

Mo - șul ta - ie lem - ne - le, Eu a - dun sur - ce - le - le.

- Citește notele din cântecul de mai sus. Care este diferența dintre DO1 și DO2?
- 5 Desenează o scară muzicală care să redea mersul melodiei de mai sus. Scrie apoi pe fiecare treaptă silabele potrivite.
- 6 **Lucrează în grup.** Interpretează cântecul de mai jos. Folosește o jucărie muzicală pentru a marca intonarea notei **DO2**. Cântă din nou, înlocuind silabele inițiale cu „iu-te”, respectiv „pas”.

Primăvara a sosit

Muzica: Nicolae Oancea

Repejor

1. Pri - mă - va - ra ia - răși a so - sit, Hai, co - pii, hai - deți la joc! Și câm -

2. Pă - să - re - le - le, ci - rip, în zbor, Hai, co - pii, hai - deți la joc! Ci - ri -

pi - a ia - răși a - n - ver - zit. Hai, co - pii, hai - deți la joc! Hai, cu ma - re

pesc, ci - rip în gla - sul lor. Hai, co - pii, hai - deți la joc! Să cân - tăm și

bu - cu - ri - e, Hai la joc! Să ju - căm ho - ra - n - cân - pi - e, Hai la joc!

noi ca e - le, Hai la joc! A - le noas - tre cân - te - ce - le, Hai la joc!

7 **JOC** – Aruncă mingea

Lucrează în grup. Alături de colegii tăi, împărțiți-vă în două grupe și așezați-vă pe două linii, față în față. Fiecare membru al unei grupe va avea o minge.

- Copiii din grupa care au mingi încep jocul. Aceștia vor cânta primul vers al cântecului de mai jos, apoi vor arunca mingea colegilor din față.
- A venit rândul acestora să continue cântecul și să arunce mingea.

Cu mingea

1. Cu mic, cu mare, hai, ve-seli să zbur-dăm!
 2. Na ți - e, dă-mi mi - e, ui - te, ui - te-a - șa!
 3. Hai - deți la joa - că, ză - pa - da s-a to - pit
 4. Na ți - e, dă-mi mi - e, ui - te, ui - te-a - șa!

Cu min - gea noas - tră hai să ne ju - căm!
 Hei, prin - de-o bi - ne, vezi de n-o scă - pa!
 Și ghi - o - ce - lul ia - răși s-a tre - zit!
 Hei, prin - de-o bi - ne, vezi de n-o scă - pa!

- 8 Cântă ghicitoarea muzicală de mai jos și găsește-i răspunsul.

Ghicitoare

1. Su - nă - n de - păr - ta - re, Tre - ce - n goa - na ma - re. U, u, u, u.
 2. În tu - nel s-as - cun - de, Un e - cou răs - pun - de: U, u, u, u.

- 9 **Lucrează în grup.** Alături de colegii tăi, formează un cerc. Dansați folosind pașii de horă învățați, în timp ce cântați piesa muzicală de mai jos.

Cucu cântă fericit

Vioi

Râ - de câm - pul în - ver - zit, Hai, co - pii, să ne ju - căm! Cu - cu cân - tă fe - ri - cit,

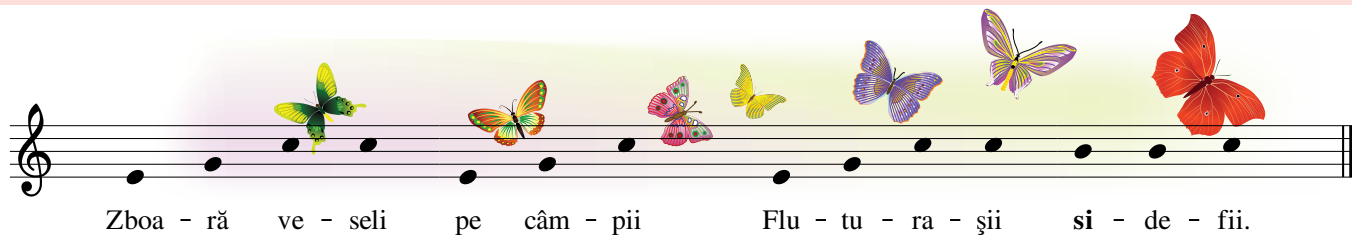
Ve - seli hai să - l as - cul - tăm! Cu - cu, cu - cu a so - sit, Vă - i - le ră - su - nă,

Cu - cu cân - tă fe - ri - cit Cu voi îm - pre - u - nă.

Sunetul și nota SI

Radu și Mara sunt mari amatori de fotografii. Ei au o colecție numeroasă de poze din natură, iar fluturii ocupă un loc important. Ție îți place să faci fotografii?

Important

Nota **SI** se scrie pe a treia linie a portativului. Sunetul **SI** se intonează puțin mai jos decât **DO2**.

Misiune muzicală

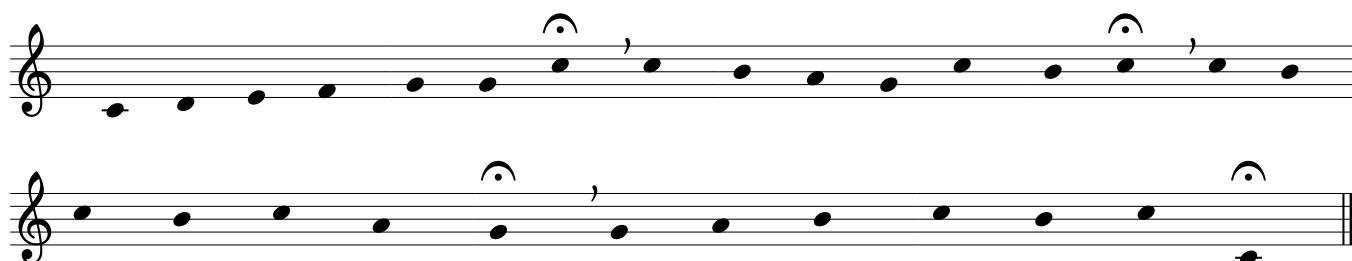
- 1 Scrie un rând cu nota SI. Nu uita să scrii la începutul portativului cheia SOL!
- 2 Caută pe claviatură clapa care corespunde notei SI. Cântă această notă.

3 JOC – Ștafeta muzicală

Lucrează în grup. Alături de colegii tăi, cântă în lanț exercițiul de intonație de mai jos. Fiecare dintre voi va intona sunetele până la următorul semn de respirație. Nu uita să prelungești sunetul la semnul dinaintea virgulei.

- 4 **Lucrează în grup.** Alături de colegii tăi, interpretează cântecul de mai jos. Arătați că ați observat nota SI, bătând din palme ori de câte ori o intonați.

Greierușul

Muzica și versurile: Ana Matora - Ionescu

1. Cri, cri, cri, Cân - tă-n fapt de sea - ră,
2. Cri, cri, cri, Cân - tă din vi - oa - ră,

Cri, cri, cri, Mi - cul gre - ie - ruș.
Cri, cri, cri, Tra - ge din ar - cuș.

- 5 Interpretează cântecul de mai jos, apoi desenează o scăriță prin care să reprezinti mersul melodiei intonate. Scrie pe fiecare treaptă a scăriței silabele corespunzătoare.

Iepuraș, drăgălaș

Din folclorul copiilor
după Alexandru Voevidca

Repejor

1. Ie - pu - raș dră - gă - laș A fu - git pes - te i - maș
2. Dar Co - dău, câi - ne rău, L-a stâr - nit din cui - bul său.

Și s-a dus co - lo sus, În - tr-o tu - fă s-a as - cuns.
Și-a ple - cat spe - ri - at În cel co - dru-n - tu - ne - cat.

6 Atelier de creație

Confecționează-ți urechi iepurești și interpretează cântecul „Iepuraș, drăgălaș” cu ele pe cap.

7 Joc – Unde-i locul meu?

Lucrează în perechi. Alege un coleg alături de care să completezi tabelul alăturat cu următoarele note muzicale: SOL, MI, LA, RE, FA, DO2, SI. Amintiți-vă care note muzicale se scriu pe liniile portativului și care pe spațiile acestuia.

Note care se scriu pe
liniile portativului

Note care se scriu pe
spațiile portativului

8 JOC – Spune, cum se cheamă floarea?

Lucrează în grup. Așezați-vă într-un cerc și alegeți un conducător de joc. Acesta leagă la ochi un coleg care va fi „copilul-ghicitor”. Pe catedră sunt așezate diferite flori.

Copiii din cerc interpretează cântecul de mai jos. Când ajungeți la versul „Spune, cum se cheamă floarea?”, conducătorul jocului îi dă „copilului-ghicitor” o floare pe care să o identifice după miros. Dacă floarea este recunoscută, copiii din cerc cântă: „Bravo, bravo, ai ghicit!”, iar dacă răspunsul este greșit, copiii din cerc cântă: „Rău ne pare, n-ai ghicit!”

Spune, cum se cheamă floarea?

- după auz -

Moderato

Ia - tă, ți-am a - dus o floa - re, Floa - re cu mi - ros plă - cut,

Spu - ne cum se chea - mă, ve - re, Da - că te crezi pri - ce - put!

Copilul miroase
floarea pentru a
o recunoaște

a) Rău ne pa - re, n-ai ghi - cit Și ești ta - re ne - că - jit.
b) Bra - vo, bra - vo, ai ghi - cit Și ești ta - re fe - ri - cit.

- Citește notele din piesa muzicală de mai sus. Ce notă se scrie pe linia dinaintea lui SI?

9 Lucrează în grup. Alături de colegii tăi, creează o bandă desenată prin care să illustrezi o poveste despre întâlnirea cheii SOL cu notele muzicale.

Atenție! Orice bandă desenată are două părți: o parte scrisă (textul poate fi așezat în cerculețe, ovale, norișori) și o parte desenată.

Acum, a venit momentul să cânti, alături de colegii tăi, povestea creată pe o melodie a unui cântec învățat până acum.

Recapitulare

- 1 Intonați cântecul „Barza” cu întreaga clasă, pe grupe de elevi și individual.
Arătați cu mâna înălțimea sunetelor.

Barza

* *
*

Potrivit de tare

1. La cu - mă - tra, sus pe ca - să, Vi - ne bar - za ju - pâ - nea - să
2. Bar - ză, bar - ză, ce-ai în gu - șe? Zar - ză - re și cor - co - du - șe.
3. Bar - za pu - ii își îm - pa - că, A - poi hai - nă no - uă-m - bra - că,

Și s-a - șa - ză-n - tr-un pi - cior Și din cioc ba - te de zor:___ Ti - ca, tac,
Bar - ză, bar - ză, ce-ai în cioc? O frip - tu - ră de bo - boc,___ Ti - ca, tac,
Șor - țul alb de bo - ran - gic, Ciz - me ro - șii și i - lic,___ Ti - ca, tac,

ti - ca, tac, Co - pi - la - șii buni îmi plac. buni îmi plac.
ti - ca, tac, Pu - i - lor de prânz le fac. prânz le fac.
ti - ca, tac, Și por - neș - te că - tre lac. că - tre lac.

- 2 Alege varianta corectă:

Cheia sol se scrie:

- pornind de la a doua linie a portativului, cea pe care se scrie nota SOL;
- chiar de la prima linie;
- nu contează de unde se scrie.

Sunetele neplăcute auzului se numesc:

- sunete înalte;
- zgomote;
- sunete joase.

3 Descoperă povestea! Transcrie textul scriind denumirea notelor muzicale.

Plimbarea cu bicicleta

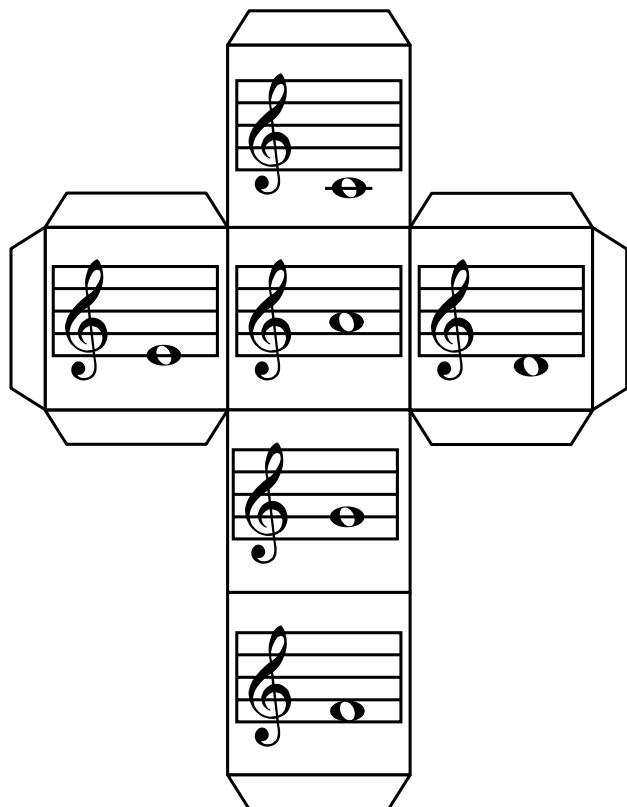
Sâmbătă dimineață, mama și tata au plecat într-o excursie
cu bicicleta. Credeai să vadă răsăritul soarelui
așa că s-au trezit foarte devreme.
Sărutul se zărește de departe și le părea atât de
fără de seamă. Imnul național al mării răsună
din depărtare, din negura vremii.

4 Compune muzică folosind zarul muzical!

Pașii sunt următorii:

- I. Dai cu zarul confecționat după șablonul alăturat.
- II. Scrii pe portativ, în caietul de muzică, notele muzicale care ți-au ieșit la aruncarea zarului. (10 note muzicale)
- III. Cânti ceea ce ai scris pe portativ.
- IV. Compară cântecul tău cu cele ale colegilor.
Care îți place mai mult? De ce?
- V. Ce note muzicale lipsesc de pe zar?
Poți completa cântecelul tău și cu aceste note acolo unde consideri necesar.
Cum sună acum ceea ce ai scris?

Evaluare

1 Care dintre obiectele de mai jos produc sunete muzicale?

2 Audiază sunetele din manualul digital și notează tipul de sunet (jos, mediu, înalt) pentru fiecare dintre sunetele de mai jos.

sunet 1

sunet 2

sunet 3

sunet 4

3 Cheia SOL se compune din următoarele semne grafice:

a) un melc;

c) o fundiță;

b) un dinozaur;

d) un bastonaș.

4 Transcrie și unește variantele corecte:

Se scrie pe a treia linie a portativului.

Se scrie pe al doilea spațiu al portativului.

Se scrie pe prima linie a portativului.

Se scrie pe primul spațiu al portativului.

Se scrie pe primul spațiu de sub portativ.

Se scrie pe a doua linie a portativului.

Se scrie la începutul portativului.

NOTA SOL

NOTA MI

NOTA FA

NOTA SI

NOTA RE

NOTA LA

5 Desenează pe caiet o scară muzicală cu opt trepte și așază pe ea notele următoare: SOL, MI, DO1, LA, DO2, RE.

Cum te poți aprecia	1	2	3	4	5
Foarte bine	3 obiecte	4 sunete	3 semne grafice	5-6 variante	5-6 note
Bine	2 obiecte	3 sunete	2 semne grafice	3-4 variante	3-4 note
Suficient	1 obiect	2 sunete	1 semn grafic	2 variante	2 note

Timbrul

Universul sonor este bogat și variat în sunete. Privește ilustrațiile de mai jos.
Ce fel de sunete se aud în cazul fiecărei imagini?

Important

- Ceea ce noi auzim se numesc **sunete**. Acestea pot fi **sunete muzicale** sau **sunete din natură**.
- **Timbrul** este însușirea unui sunet care ne permite să-l deosebim de altele în funcție de sursa sonoră care l-a produs.
- **Timbrurile muzicale** pot fi clasificate în funcție de proveniența lor în **timbruri vocale** și **timbruri instrumentale**. Ele sunt la fel de variate ca o paletă de culori.

Misiune muzicală

- 1 Alege o mască prin care să îți exprimi sentimentele față de sunetele din fiecare imagine de mai sus.

- 2 Interpretează cântecul de mai jos, folosindu-te de jucăria ta muzicală preferată atunci când intonezi „Zum, zum, zum”.

Albina

- după auz -

Muzica și versurile: Mirela Rizea Marinescu

1. O al - bi - nă cât pe - ta - la Prin gră - di - nă zbu - ra ieri,
2. Pe sub cer de floa - re nins_____ Ea a - vea un zbor în - tins.

Se o - prea din floa - re-n floa - re, Cu - le - gea din greu po - len._____
A - ri - pi - le ei pu - dra - te E - rau mici și par - fu - ma - te.

1. 2. Zum, zum, zum, zum, zum, zum, Am de lu - cru chiar a - cum.

3 Interpretează cântecul de mai jos, bătând cu degetele în bancă atunci când intonezi sunetul ploii.

Jocul ploii

- după auz -

Muzica și versurile: Mirela Rizea Marinescu

1. Un pic de ploa - ie Pe o - braz se-n - doa - ie, Alt pic, mai breaz, ___
2. Pic, pic, pi - ti - cii Vin ___ ca voi - ni - cii, Plo - uă mai ta - re

Fa - ce ma - re caz, ___ Doi s-au o - prit, ___ Ci - ne - ar fi ghi - cit? ___
Să mă fa - că ma - re, Un pic mai greu ___ Joa - că - n pă - rul meu, ___

Să u - de - o floa - re Ca să creas - că ma - re.
Tot mi l-a u - dat Nu s-a să - tu - rat. _____

Refren

1.2. Pic, pic, pic, Să cân - tăm un pic! Pic, pic, pic, Plo - uă câ - te - un pic.

- Pentru tine, sunetul ploii este plăcut auzului sau este enervant?
- Dă exemple de sunete plăcute, respectiv deranjante din natură.

Audiază!

- *Muzica apelor* de Georg Friedrich Händel

4 Joc – Cine sunt?

Lucrează în grup. Alături de colegii tăi, alege un conducător de joc. Formați un cerc și interpretați cu ochii închiși cântecul de mai sus. Printr-o atingere pe umăr, conducătorul jocului alege un copil, care trebuie să intoneze un vers din cântecul „Jocul ploii”. Ceilalți vor încerca să ghicească, pe rând, cine a cântat. Primul copil care oferă răspunsul corect, devine la rândul său conducătorul jocului. Jocul se repetă până când toți copiii au interpretat cântecul.

- Ți-ai dat seama de fiecare dată ce coleg a cântat? Atunci, l-ai recunoscut după timbrul vocal.

5 Alcătuieste o propoziție în care cuvântul „timbru” să aibă alt înțeles decât cel muzical.

Știați că ...?

- Fiecare persoană are un timbru vocal unic. Adică, fiecare voce umană este originală și nu poate fi reprodusă identic de niciun instrument muzical și nici de o altă voce umană.
- **Timbrul vocal** se referă la vocile umane. Acestea se împart în voci de copii și voci de adulți (voce de femeie și voce de bărbat).
- După sonoritate și materialul din care sunt construite, instrumentele muzicale au un timbru specific.

Nuanțele

Privește cu atenție imaginile de mai jos. Ce observi? Ce fac copiii? Cum vorbesc?

Important

- **Nuanțele** reprezintă gradul de tărie (intensitatea) cu care se intonează o melodie.
- Nuanțele provin din limba italiană. Cele mai cunoscute sunt:
forte (f) = tare
piano (p) = încet
mezzo forte (mf) = potrivit de tare
mezzo piano (mp) = potrivit de încet
- Fiecare piesă muzicală se interpretează cu anumite **nuanțe**, după cum cer melodia sau versurile cântecului.

Misiune muzicală

- 1 Interpretează cântecul de mai jos, respectând nuanța precizată la începutul acestuia.

Ca soldații

Muzica și versurile: Elena Schmitzer

mf

1. Mer - gem toți în pas fru - mos, Ta, ta, ta, ta, ta, ta,
 2. Cum merg ei, mer - gem și noi, Ta, ta, ta, ta, ta, ta,

Ca sol - da - ții, drept, vo - ios, Ta, ta, ta, ta, ta, ta.
 Stân - gul, drep - tul, u - nu, doi, Ta, ta, ta, ta, ta, ta.

- 2 Intonează exercițiul de mai jos, fiind atent la nuanțe.

p *mf* *f*

3 Interpretează cântecul „Lui, lui, lui”, respectând indicațiile de nuanță.

Lui, lui, lui

Muzica și versurile: Ana Motora - Ionescu

1. Lui, lui, lui, lui, lui, Pu - iul ma - mei pu - i - șor,
 2. Lui, lui, lui, lui, lui, Lu - na s-a o - prit în prag,
 3. Lui, lui, lui, lui, lui, Ma - ma te va le - gă - na,

Lui, lui, lui, lui, lui, Dormi cu ma - ma, dormi u - șor.
 Lui, lui, lui, lui, lui, Dormi co - pi - lul ma - mei drag.
 Lui, lui, lui, lui, lui, Și u - șor îți va cân - ta.

- De ce crezi că un cântec de leagăn trebuie cântat *piano*?
- Ție ce cântec de leagăn îți cânta mama ta la culcare, atunci când erai mic? Ți-l mai aduci aminte? Cântă-l și colegilor tăi. Atenție la nuanțe!

4 **Lucrează în grup.** Interpretează cântecul de mai jos, respectând nuanța indicată. Alături de colegii tăi, alege un copil care să fie dirijor. Arătați cu ajutorul brațelor înălțimea sunetelor.

Melodie

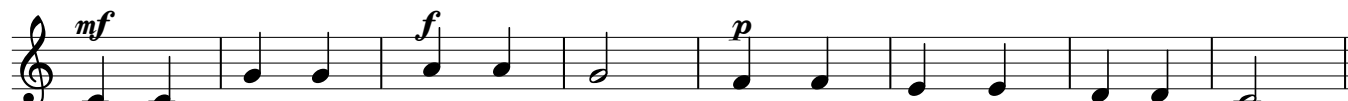
Muzica: Wolfgang Amadeus Mozart

Hai, co - pii, cân - tați în cor! As - cul - tați la di - ri - jor!

Vă dau to - nul de cân - ta - re, Dar să nu stri - gați prea ta - rel

Vai de mi - ne! Ce-ați fă - cut? Mult prea ta - re-ați în - ce - put!

- 5 **Lucrează în grup.** Împărțiți-vă în două grupe. Prima grupă va interpreta textul cântecului care nu reprezintă răspunsul de ecou, iar a doua grupă va fi „ecoul” care repetă ce s-a cântat înainte. Respectați indicațiile de nuanțe.

Ecoul

Moderato

Melodie populară

1. Ieri am fost în - tr-o pă - du - re Și-am cân - tat vo - ios me - reu.
2. În pă - du - rea în - ver - zi - tă Eu am răs, am răs me - reu,
3. Ci - ne nu mă la - să-n pa - ce? Am stri - gat eu ne - că - jit;

Și-am cân - tat vo - ios me - reu; Dar un glas din de - păr - ta - re
Eu am răs, am răs me - reu, Dar un glas din de - păr - ta - re
Am stri - gat eu ne - că - jit; Dar un glas din de - păr - ta - re

Mi-a răs - puns la cân - tul meu. Mi-a răs - puns la cân - tul meu.
Mi-a răs - puns la râ - sul meu. Mi-a răs - puns la râ - sul meu.
Îmi răs - pun - de tot răs - tit. Îmi răs - pun - de tot răs - tit.

1.2.3. La, la, la, la, la, la, la, la, la, la, la, la, La, la, la, la, la, la,

La, la, la, la, la, la, la, la, la, la, la, la, La, la, la, la, la, la.

Știați că ...?

- **Ecoul** este produs de undele sonore atunci când acestea întâlnesc un obstacol, precum zidurile groase.
 - Emițând sunete și ascultând ecoul acestora, animalele sunt capabile de a găsi prada, a ocoli obstacole și de a naviga fără a folosi vederea. Măcăitul raței nu produce ecou.
 - Termenul de **nuanțe** exista și în pictură. Ele se obțin prin amestecul unei culori cu alta în cantități diferite.
- 6 Alege trei cântece învățate la orele anterioare și propune-le nuanțe potrivite conținutului și melodiei acestora.

Recomandare

- Mergi la cinema sau caută pe internet și vizionează filmele animate muzicale din seria Disney – *Fantasia*. Recunoști diferențele de nuanțe?

Legătura dintre strofă și refren

Pentru că o îndrăgește pe învățătoarea ei, Mara a învățat cu plăcere cântecul „Învățătoarea”. Învăță-l și tu!

Învățătoarea

Muzica și versurile: Mirela Rizea Marinescu

1. Ci-ne în cla - să vi-ne, pri-veș-te cald spre ti - ne și-n-cet te-n-deam - nă să ci - tești?
2. Ci-ne cu o po-va-ță dru-mul cel bun te-n-va-ță? Ci - ne te-n-dreap - tă când gre - șești?

Ci - ne să scrii te-n-va-ță, c-o vor-bă te răs-fa-ță, pe cap te mân - gă - ie u - șor?
Ci - ne din-tr-o mi - ra - re ră - sa - re o-n - tre - ba - re și-ți dă răs-puns de nu-l gă - sești?

Ci - ne po-vești, o mi - e, pe di - na - fa - ră ști - e, ci - ne te-n-va - ță să pic - tezi?
Ci - ne te-n-cu - ra - jea - ză, ca - ie - tu - ți co - rec - tea - ză și te-me-ți dă să e - xer - sezi?

Ci - ne la geo - gra - fi - e munți, con - ti - nen - te ști - e? E - n - vă - ță - toa - rea ce - o iu - bești.
Ci - ne cu o pri - vi - re trans - mi - te mul - ți - mi - re, co - pil is - teț da - că tu ești?

Refren
1.2. În - vă - ță - toa - rea es - te o zâ - nă din po - ves - te, chiar și bu - ni - cii - și a - min - tesc.

Când ei e - rau la șoa - lă, a lor în - vă - ță - toa - re a - vea su - râ - sul ce - l iu - besc.

- Cui îi este dedicat cântecul de mai sus?
- Prin muzică se povestesc întâmplări, se transmit mesaje.
Tu ce mesaj ai pentru învățătoarea ta?
- Cântă fragmentul care se repetă în cântecul „Învățătoarea”.
De câte ori l-ai cântat?

Important

- Majoritatea cântecelor sunt compuse din două părți: **strofă** și **refren**.
- **Strofa** este alcătuită din mai multe rânduri melodice, iar **refrenul** reprezintă partea de la finalul fiecărei strofe în care se repetă atât melodia, cât și textul. Textul transmite un mesaj și este în strânsă legătură cu melodia care poate fi veselă, tristă sau solemnă.

Misiune muzicală

- 1 Interpretează alături de colegii tăi piesa muzicală „Bondarul”, însoțind cântarea voastră de o chitară de jucărie. Ciupiți coarda chitarei la refren.

Bondarul

- după auz -

Muzica și versurile: Grigore Teodosiu

1. Măi, bon - da - re, bon - dă - rici, Ce-ai că - tat la noi a - ici?
 2. Cu-n bon - dar să nu glu - mești Și de el să te fe - rești.
 3. Da - că nu te vei fe - ri, Cu a - cul te va ră - ni.

Refren

- 1.2.3. Bâz, bâz, bâz, bon - da - re, bâz! Bâz, bâz, bâz, bon - da - re, bâz!

- Câte strofe are cântecul „Bondarul”? Cum este alintat bondarul? Tu ai vreun nume de alint?
- 2 **Joc** – **Bondarul**
Lucrează în grup. Alături de colegii tăi, prindeți-vă de mâini și formați un cerc. În mijlocul cercului, va sta un copil care va fi bondarul. Copilul care este bondar trebuie să vă atingă palmele cu ale lui, iar voi le retrageți pentru a nu fi înțepați. Colegul ale cărui palme sunt atinse de bondar intră în mijlocul cercului și devine el bondar.
 În timp ce interpretați strofele cântecului de mai sus, vă învârtiți în jurul bondarului. La refren, stați pe loc, vă desprindeți de mâini și le duceți în față întinse, cu palmele în sus.
 - 3 Scrie câte strofe au următoarele cântece învățate până acum: *A-nceput petrecerea*, *Jocul ploii*, *Ecolul*.
 - Transcrie refrenul pentru fiecare dintre cele trei piese muzicale.

Audiază!

- *Humoreska* de Antonio Dvorak
- *Scene pentru copii* de Robert Schumann

Recapitulare

- 1 Care sunete sunt muzicale? Despre ce sunete din natură este vorba în imaginile pe care nu le-ai unit cu nota muzicală?

- 2 Unește cu timbrul corespunzător:

Voce de copil

Timbru vocal

Flaut

Pian

Timbru instrumental

Voce de bărbat

Voce de femeie

Nai

- 3 Ce nuanțe întâlnești în cântecul de mai jos? Interpretează-l ținând cont de acestea.

Glasul florilor

Repejor

Muzica: Tudor Vasilache

1. Sunt mi - cuț și fru - mu - șel____ Și mă chea - mă ghi - o - cel.____
 2. Ma - ma mea e pri - mă - va - ra Și mă chea - mă lă - cră - mioa - ra.
 3. Al meu nu - me - i bu - su - ioc,____ Eu îm - part la toți no - roc.____
 4. Sunt cel mai fru - mos din lu - me! Tran - da - fir e al meu nu - me.

Eu a - lung iar - na din ța - ră Și - a - duc dul - cea pri - mă - va - ră.
 Sunt so - ra lui ghi - o - cel____ Și - s mai mi - că de - cât el.____
 Răs - pân - desc par - fu - mul meu,____ Pă - nă sus, de - par - te - n hău.____
 Stră - lu - cesc în vii cu - lori,____ Sunt mai ma - re pes - te flori.____

- Câte strofe are cântecul pe care tocmai l-ai interpretat?

- 4 Recunoaște partea de refren din piesa muzicală de mai jos. Îți amintești care sunt caracteristicile acestuia? Interpretează alături de colegii tăi cântecul „Cocoșelul”, respectând nuanța indicată.

Cocoșelul

Muzica și versurile: Ana Matora - Ionescu

Repede

mf

1. Cân-tă co - co - șe - lul dis de di - mi - nea - ță, Scoa - lă - te co - pi - le,
2. Co - co - șe - lul nos - tru stri-gă-n gu - ra ma - re, Pen - tru școa - lă es - te

Refren

spa - lă - te pe fa - ță. 1.2. Cu - cu - ri - gu, cu - cu - ri - gu!
tim - pul de ple - ca - re.

- Citește notele muzicale din cântecul de mai sus. Câte ai recunoscut? Pe care dintre ele?

PROIECT – O poveste altfel...

Ce veți face?

- Veți crea și veți juca o poveste muzicală.

De ce veți face?

- Veți interpreta un cântec ținând cont de nuanțe și vă veți acompania de jucării muzicale, percuție corporală și diferite sunete când acestea sunt cerute de înșăși desfășurarea acțiunii sau când veți considera potrivit să le introduceți.

Cum veți face?

- Veți forma echipe de 4-6 elevi și veți alege un cântec dintre cele învățate.
- Veți crea o poveste pornind de la cântecul ales (care să se refere la acțiunea, personajele, ideile din cântecul ales).
- Veți introduce cântecul în poveste, acolo unde considerați potrivit.
- Veți introduce în anumite momente jucării muzicale, percuție corporală și sunete folosind obiectele din jur.
- Veți interpreta povestea în fața colegilor.

Cum veți ști că ați reușit?

- Veți folosi grila de autoevaluare.
- Veți primi aprecieri de la învățător(oare) și colegii din clasă și din școală.

Sfaturi pentru reușită

- Asigurați-vă că povestea voastră are început, cuprins și încheiere.
- Țineți cont de talentele și de preferințele fiecăruia când stabiliți rolurile din poveste.
- În poveste, notați cu o altă culoare momentele în care folosiți cântecul, jucăriile muzicale, percuția, sunetele, mișcărilor. Vă va ajuta la repetiție.

Exemplu: ...calul merge la galop (*lonel aleargă pe loc și imită trotul calului.*) Deodată se aude un foșnet (*hârtie mototolită*)

- Respectați nuanțele muzicale și alegeți mișcărilor, dansul și jucăriile muzicale potrivite.
- Improvizați diferite costume, măști și obiecte de decor pentru a le folosi în redarea poveștii.
- Folosiți obiecte din jur pentru a reda sunete și verificați înainte pentru a vedea cum le introduceți în poveste: picături de ploaie – degete lovesc banca, tunet – un castron lovit cu un polonic, foșnet – hârtie mototolită etc.

AUTOEVALUARE

• Ați cântat și dansat corect.	DA NU
• Ați folosit corect sunetele, percuția corporală și jucăriile muzicale.	DA NU
• Ați folosit costume și decor potrivite.	DA NU
• Ați creat o poveste interesantă.	DA NU

Mini-spectacol muzical

Mamei

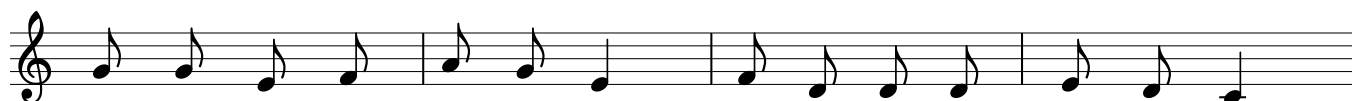
- după auz -

Muzica: Marțian Negrea

1. Hai, ve - niți, frați și su - rori, Să cu - le - gem mân - dre flori,
2. În mă - nunchi să le le - găm, Ma - mei noas - tre să le dăm

Flori ce noi le-am se - mă - nat Și cu a - pă le-am u - dat.
Și a - șa să-i a - ră - tăm Că iu - bi - re îi păs - trăm.

Tra, la, la, la, la, la, Și cu a - pă le-am u - dat.
Tra, la, la, la, la, la, Că iu - bi - re îi păs - trăm.

Cântecul gamei

Versuri adaptate

Muzica: Richard Rogers

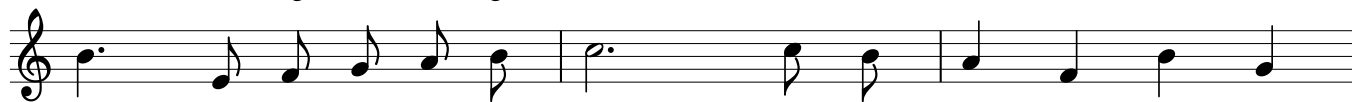
Do e-o doam - nă mai voi - ni - că, Re, un re - ge mus - tă - cios,

Mi, o mi - că tur - tu - ri - că, Fa, un fal - nic chi - pa - ros,

Sol, sol - fe - giul nu e greu, La, la fel cân - tăm me - reu,

Si e no - ta de sfâr - șit Și la do am re - ve -

nit. Do Re Mi Fa Sol La Si Do Do Si La Sol Fa Mi Re Do.

Gama DO

Scenetă muzicală

Muzică și versuri: Mirela Rizea Marinescu

Personaje: DO, RE, MI, FA SOL, LA SI (notele muzicale)
 (Personajele intră în scenă în ordinea de pe portativ
 și se așază pe o pânză întinsă pe scenă, reprezentând
 portativul, acolo unde le este locul.)

Nota DO

Eu sunt pri - ma no - tă - n ga - mă Și DO - resc de bu - nă - sea - mă Când în - ce - peți
 să cân - tați, Cu mi - ne să de - bu - tați. Sunt o doam - nă a - ră - toa - să, Toți mă cred cea
 mai fru - moa - să! Și - mi su - rîd ad - mi - ra - tiv, Când a - par pe por - ta - tiv.

Nota RE

Pe un jilț din lemn ma - siv Stau re - tras sub por - ta - tiv, Sunt un RE - ge
 mus - tă - cios, Cu su - pu - șii mei mi - los. Când ies sea - ra la plim - ba - re, Lu - na îmi ră -
 sa - re - n ca - le, Ste - le - le - n cer se a - du - nă Și pe cap îmi pun cu - nu - nă.

Nota MI

Sunt o MI - că tur - tu - ri - că Și zbor de pe - o ră - mu - ri - că În co - pa - cul
 por - tat - tiv Ca să cânt un tril ti - mid. De vreți să mă în - tâl - niți, Pri - ma crean - gă
 să pri - viți! Sunt mi - cu - ță și aș vrea Să te - n - cânt cu vo - cea mea.

Nota FA

Sunt un FA - gu - re cu mie - re, Pen - tru urși ma - re plă - ce - re! Stri - gă - n - tru - na:
 mor, mor, mor Și cu to - ții ei mă vor. Mă - n - tâl - niți pe por - ta - tiv Lân - gă Mi - ul
 cel ti - mid; Îl dis - trez ne - vo - ie ma - re Și - i spun bas - me la cul - ca - re.

Nota SOL

Par un SOL - dă - țel ha - ios, Dar nu sunt de - loc fri - cos; Am o sa - bi -
 e și - un scut Și îmi pla - ce să mă lupt. Stau la rând pe por - ta - tiv Lân - gă Fa - ul
 gu - ra - liv. Și de - vin mo - ro - că - nos Când din fi - re eu sunt scos.

Nota LA

Sunt un LA - căt se - cre - tos, U - șa o des - chid vo - ios Pen - tru no - ta
 Si, vezi bi - ne! Că ve - ci - nă e cu mi - ne. Toa - te no - te - le de - a - ici Le - aș pri - mi că
 au li - pici La co - pi - ii buni, ca voi, Când pe - tre - ce - rea e - n toi.

Nota SI

Sunt o SI - re - nă vră - ji - tă, Spre o - cean mă - n - drept gră - bi - tă. Iu - besc a - pa
și s - a - par Pe o stân - că de la far. Eu sunt no - ta de sfâr - șit Și îti spun: Bi -
ne - ai ve - nit! Por - ta - ti - vul nu e greu, La Do te în - torci me - reu.

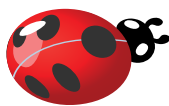
Eu sunt numai un copilăș

- după auz -

Muzica: Wolfgang Amadeus Mozart

Eu sunt nu - mai un co - pi - laș, Dră - guț și mi - ti - tel, Zburd
Cu dra - gos - te na - tu - ra cânt, Căci o iu - besc cu foc, De -
Aș - tept ne - răb - dă - tor să cresc, Să fiu un ste - jă - rel, Cu

ve - sel ca un flu - tu - raș, Nu o - bo - sesc de fel.
și sunt mic mă stră - du - iesc, Cu cei mari la un loc.
mun - ca mea să mă mân - dresc Când voi fi mă - ri - cel.

MUZICĂ și MIȘCARE

clasa a III-a

ISBN: 978-606-8681-29-0

www.intuitext.ro